

SAVAITINIS LAIKRASTIS "DRAUGAS"

Eina Ketvirtadienis
iš CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:

Suvenyrose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitose šalyse \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreiptis
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRASTIS

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

LITHUANIAN WEEKLY "DRAUGAS" [THE FRIEND]

Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$2.00
Foreign Countries \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders
must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Metai-Vol.-VII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 9 DIENA GRUOD. (DECEMBER), 1915.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No. 50

Žodelis Apie Tautos Tarybą.

Dabartiniu momentu apie nieką taip daug nekalbama, kaip apie bendrą lietuvių veikimą, apie vienybę. Kaip dažniausia, taip ir dabar vienybės klausime, apsisotą ant griausmingų atsiliepimų i lietuvių patrijotiškus jausmus, taikoma i jų širdis. Bet permažai kalbama apie pamatus, ant kurių kiekvienas lietuvis galėtų atsistoti. O apie tai, kaip sykis, reikėtų daugiau pašnekti.

Yra du bendri reikalai, ant kurių visi lietuviai tėvynę mylintieji galėtų atsistoti. Vienas jų Lietuvos šelpimo klausimas, antras — veikimas, pavadinkime kova, už šviesesnę, laisvesnę Lietuvą. Tiedu klausimu, galima tikrinti, patys savyje neįvelia Amerikos lietuvių savitarpinių santykių klausimo. Mūsų srovės, kokios yra, ar kokias įsivaizdiname kad yra, neturėtų būt įveltos. Nebent šelpimo klausime srovių duosnumo kompeticija, tenktinavimas. Kompeticiją atmetant, šelpimo klausimas, rods, turėtų būt, taip sakant, neutraliu.

Šelpimo klasime amerikiečiai pasiskirstė per savo isikarsčiavimą tuo laiku, kuomet ypaci reikėjo daug šalto ir rimto apgalvojimo. Pasiskirstė — ne ką bedarysi. Vėliau šelpimo klausime bendras veikimas dar labiau pakriko del Lietuvoj esančių šelpimo draugijų. Ačiū negerai apie Lietuvių Draugiją informacijai ir prieš ją negražiai agitacijai, mūsų kraštutiniai tai draugijai simpatijos nesurado. Del to tai bendras Lietuvos šelpimo klausimas reikėjo ir reikės atidėti i šalį. Jis ir tolimesniame laike turbūt bus užmirštu. Nėr reikalo abejoti, kad ir artimoje ateityje bus veikama "sulyg srovių". Su tuo jau visi apsi-prato ir tas tapo "normaliu" apsi-reiškimu. Apie jį ir nekalbama. Kalbama apie kitą srityj bendrą veikimą — išgavimui politiškos laisvės Lietuvai.

Toj srityj amerikiečių neveikiama, ar bent visai mažai. Iš t. v. tautiniukų garsiai skambančio Lietuvos Autonomijos Fondo nieko negirdėti, apart to, kad tokios, tiek ir tiek aukų inplaukė. Neveikia, nes ir nežino nei ką, nei kaip veikti. Ant galo, tojo fondo komisija, berods, išrinkta tik aukas rinkti, ingaliojimo ką nors plačiau veikti, kaip ir neturi. Su Tautos Tarybą veikia tas pats, išimant

ta, kad paskyrė tulą pinigų sumą Informacijos Biurui agitacijos už laisvą Lietuvą varymui. Ant galo, visi amerikiečių fondai, bent tie, kurie mano skirti aukų politiška propagandai, atsižūri i kitą įstaigą politiskam veikimui — Tautos Tarybą Amerikoje.

Daug kalbėta apie Tautos Tarybą Amerikoje, svarstyta ir, neišskiriant nei socialistų, atrasta ją reikalinga, naudinga. Visų, matyti, noru yra, kad i Tautos Tarybą Amerikoje ineitj atstovai nuo visų srovių, kad Tautos Tarybos tartas žodis, būtų išreiškėju visų Amerikos lietuvių noro, troškimo, kad jos daromiems žingsniams pritarų visi lietuviai, kas jie nebūtų. Vienu žodžiu, norima, kad Tautos Taryba turėtų visų pasitikėjimą. Kitaip ir būti negali, jei Tautos Taryba norėtų imponuoti kitiems savo veikimu. Tartas Tautos Tarybos žodis tuomet būtų galingas, nes būtų išreiškimu visos Amerikos lietuvių nuomonės. Tautos Taryba, kuri būtų ne visų remiama, savo reikšmę bus menkesnė, ne taip imponuojanti. Su ja tuomet, visiems aišku, ne taip skaitytųsi, kas su ja reikalus turėtų. Reikia, kad T. T. būtų nuolatiniame susidurime su mūsų plačiąja visuomene. Ir per nieką taip mūsų liaudis, visuomenė nebus pasiekta, kaip per organizacijas, draugijas. Organizacijos yra mūsų gyvenimo pulsas. Nustotų gyvavę organizacijos, nustotų ir mūsų gyvenimo pulsas plakės. Del to tai i nusitverta tojo pulso.

Tautos Taryba, kurios užpakalyj stovi tūkstantinės organizacijos, bus imponuojanti, su ja bus labiau skaitomasi negu su bibliu. Kur organizacija, ten reiskia tūkstančiai gerai su-tvarkytų, suprantančių tautos reikalus žmonių. Ir kuomet bus nusitverta už tų tūkstančių, kiekvienas galės jauti esant tai spēka. Kitokių būdų sudaryti Tautos Tarybą nėra.

Imkim atidžiai dalyką svarstyti. Yra kitų pasiulyta sudaryti Tautos Tarybą iš laikraštijos atstovų. Kuo taip garsi iš vardo įstaiga pasirodytų prieš sve-tintaučius? Išrodytų i ke-lių asmenų karščiavimas, vargiai su ja kas tuomet skaitytus. Norime rodytis svetintaučiams — pasirodykime rimtai. Išstatydami autonomijos Lietuvai reikalavimus, parodykime, kad jos trokšta ir reikalau-

L. Vyčių 25 kp. choro nariai, Cleveland, Ohio.

VISOS ŠALYS APIE TAIKĄ ŠNEKA.

KAS VOKIEČIUS PRIE TAIKOS VERTIA.

Vis plačiau, visa daugiau ir dažniau kalbama apie taiką ir karės užbaigimą. Matomai, karė visiems ingriso, atbodo.

Kalbos apie taiką daugiausia paeinančios iš vokiečių pusės. Nežiūrint visų savo pergalių, nežiūrint, kad jų armijos dažniausia pergalės sutikdavo, jie mato, kad talkininkai palieka neveiktais, o gal ir neįveikiamais. Tuo tarpu ir jų pačių jėgos išsenka, mažėja, taip, kad ilgiau karę tęsti pavojinga. Prieg tam Vokietijos veik visa pramonija, ir prekyba žlugo ir šalies turtai pasibaisėtinai šuoliais mažinasi. Jos pirkliniai laivai sunaikinti; o kurie išliko, del blokados uostuose stovi. Prie dar gresia maisto stokas. Vyrams ištraukus i karę, nėra kam žemės išdirbti, daugelis dirbtuvių turėjo sustoti jau tai del darbininkų sto-

ja visa tauta, organizuota, o ne pakrikusi. Lietuvių organizacijos, kurios atsiskaitytų nuo dalyvavimo T. T., išsikalbinėjant savo prekyviškumui, ar kuo kitu, pasirodys esant nekokiomis lietuvių organizacijomis. Čia einasi ne apie partijas, sroves ir jų reikalus, čia einasi apie lietuvių ir Lietuvos reikalus. Kuri lietuvių organizacija abelnais reikalais nesirūpintų, ji neverta būtų vadinti lietuvių organizacija.

Dabartinis istoriškas momentas toks svarbus ir politiškus reikalavimus išstatyti toks patogus, kad jo praleisti negalima, kuris rimtą tą politišką reikavimą pasiekti. Kaip vienas ministerių apreiškė, šalis pasirūš panešti didžiausias aukas to atsiekimui.

KO PRANCŪZAI NORI.

Kalbant apie taiką, prancūzai stato savus reikalavimus. Jie tvirtina, kad be atgavimo nuo jų atimtų provincijų, Alzacijos ir Lorrānijos, be Serbijos ir Belgijos paluosavimo, be užtikrinimo, kad jai daugiau negresia pavojus iš Vokietijos pusės — ji jokiu būdu nesitaikys. Kaip vienas ministerių apreiškė, šalis pasirūš panešti didžiausias aukas to atsiekimui.

TALKININKŲ BEVILTIS PADĖJIMAS.

Nekaip ir talkininkams. Vokietija pasirodė veik neperkandamu riešučiu. Ji turi tokią tvirtą karišką mašineriją, taip gerai prie karės prisirengusi, kad ją visiškai sumušti negalima. Jos visgi parodo, kad dabartinė karė jau visiems nubodo. Nebėra nei didelio entuzijazmo, šukavimo apie pergalės, prieš "sutrini-gia" ir tt. Žiemai užstojus ir karės veikimams apsisotus, gal ir bus sustaikinta.

Bet jei kariaujančios šalys neparodys nulaidumo, nenorės atsakyti nuo užkariavimo politikos, karė tęsis. Ir pavasaryj vėl užvirs kovos, gal dar nuožmesnės ir baisesnės, negu pirma.

KARĖS FRONTUOSE VEIK NESIMUSAMA.

Visuose karės frontuose ap-rimo. Nėra nei didelių mūšių, nei šiaip jau didesnių veikimų. Dagi Balkanuose, kur neseniai virė kruvini mūšiai ir ten aptilo. Kalta tam užėjusi žiema, gal visur spēkos išsismė, o gal tik rengiamasi prie dar baisesnį karės žygių. Turbūt, kad visos tos priežastys susidėjo i krūvą.

ANGLAMS NEPASISEKĖ.

Anglų kariuomenė iš Irlan-dijos taip smarkiai buvo pradėjusi veikti Mesopotamijoj, kad jau buvo beapimanti Bagdadą.

Kaip dabar pranešama, anglams užduotas smūgis, ir jie

KITI TYLI.

Ką mano ir ko reikalauja kitos šalys, apie tai nesakoma. Tik žinoma, kad kiekvienas iš jų turi savus reikalavimus.

KITAI TYLI.

Ką mano ir ko reikalauja kitos šalys, apie tai nesakoma. Tik žinoma, kad kiekvienas iš jų turi savus reikalavimus.

Visgi pastebėtina tos kalbos. Jos nepaeina iš oficialiųjų ar valdiškų šaltinių. Tai tik laikraščių ar atskirų asmenų šnekos. Jos visgi parodo, kad dabartinė karė jau visiems nubodo. Nebėra nei didelio entuzijazmo, šukavimo apie pergalės, prieš "sutrini-gia" ir tt. Žiemai užstojus ir karės veikimams apsisotus, gal ir bus sustaikinta.

Bet jei kariaujančios šalys neparodys nulaidumo, nenorės atsakyti nuo užkariavimo politikos, karė tęsis. Ir pavasaryj vėl užvirs kovos, gal dar nuožmesnės ir baisesnės, negu pirma.

KARĖS FRONTUOSE VEIK NESIMUSAMA.

Visuose karės frontuose ap-rimo. Nėra nei didelių mūšių, nei šiaip jau didesnių veikimų. Dagi Balkanuose, kur neseniai virė kruvini mūšiai ir ten aptilo. Kalta tam užėjusi žiema, gal visur spēkos išsismė, o gal tik rengiamasi prie dar baisesnį karės žygių. Turbūt, kad visos tos priežastys susidėjo i krūvą.

ANGLAMS NEPASISEKĖ.

Anglų kariuomenė iš Irlan-dijos taip smarkiai buvo pradėjusi veikti Mesopotamijoj, kad jau buvo beapimanti Bagdadą.

Kaip dabar pranešama, anglams užduotas smūgis, ir jie

Amerikos Žinios

VALDIŠKOS INPLAUKOS PADIDĖJO.

Sulyg išdo sekretoriaus atskaitos už lapkričio mėnesį, paaiškėjo, kad Suv. Valstijų išdo inplaukos žymiai paugo, nes per vieną tik lapkričio mėnesį šių metų inplaukė išdau 12,000,000 dol. daugiau negu 1914 metais už tą patį mėnesį. Pasidaugino inplaukos ir išvidujinių mokesčių, taip-pat ir nuo mūito gauta pelno šiek tiek daugiau.

INDIJONAI PERĖJO CARRANZOS PUSĖN.

Indijonų Yaqui kilmės, ikišiol kariavę Villos ir Zapatos pusėje, netikėtai apledo šių Meksikos riaušininkų vadų kariuomenę ir prisidėjo prie carranzistų.

Carranzas kariuomenė gavo leidimą nuo Suv. Valstijų valdžios permaršuoti per Valstijų teritoriją delei užatakavimo Villos kareivių iš Suv. Valstijų rubežiaus pusės.

Generolas Obregonas rengiasi užpulti su 2,000 kareivių ant Agua Prieta miesto.

Suvienytyjų Valstijų generolas Funston pribuvo i Douglas, kad sulaikyti kariaujančius meksikiečius nuo sulaizymo Suv. Valstijų neutraliteto tose apielinkėse.

PASIKĖSINIMAS AR TIK PASKALA?

Pranešama iš Cleveland, O., kad ant prezidento Wilsono gyvasties plenuojama pasikėsinimas, rodos, per vokiečių provokatorius.

Areštuotasis policijos agentų vokiečių chemikas d-ras Em. W. Ritter, alias vokiečių kunigaikštis, būk prisipažinęs, kad vokiečiai norėjo nudėti prezidentą Wilsoną ir karės sekretorių Garrisoną.

D-rą Ritterį Suv. Valstijų valdžia žada nanaudoti, kai gal liudininką prieš vokiečių sankalbininkus ir agentus, kurie pastaruoju laiku taip visą Ameriką užplūdo, kad sunku nuo jų net apsisaugoti.

buvo priversti prieš turkus atsitraukti.

RUSAI TAIP IR NENUVYKO BULGARIJON.

Laikraščiuose nuolat skambėdavo pranešimai, kad rusai už dienos, kitos, jau būsianti Bulgarijon įsiveržė. Bet kalbėjo, pranešimus rašė (daugiausia iš Italijos), o iš to nieko neišėjo.

Rusų negalėjimą prie Bulgarijos dasigauti galima išaiškinti tuo, kad galų gale Rumunija atsisakiusi rusų kariuomenę per savo teritoriją perleisti, o jurėmis ne taip lengva prie apdrūtinto kranto dasigauti.

KAIP NAIKINAMA LAIVAI.

Suvienytyjų Valstijų slaptoji federalė policija prisilaito tos nuomonės, kad gaisrai ant laivų, vežančių iš Amerikos produktus ir amuniciją kariaujančioms Europos viešpatijoms, paeina nuo naujos chemiškos substancijos, vadinamos "chemišku angliu".

Šią substanciją išradė tu-las irlandais ir ją išmėginta ant netikusių laivų; pasirodė ji labai atsakanti sukėlimui ant laivų gaisro.

"Chemiškas anglis" yra tai skystimas, kuriuo suvilgintas paprasto anglio smutukas ir įmestas i anglių krūvą gali lengvai sukelti gaisrą, nes tas skystimas išdoda tiek daug šilumos, kad išpalengva anglis užsidega, o nuo jų ir visa anglio krūva, pagalios ir laivas.

SOCIJALISTŲ KANDIDATAS ATSIKAKO "RUNYTI" ANT PREZIDENTO.

Nuo 1900 metų iki šiam laikui bemaž kas antri metai socijalistų partija savo kandidatu i Suv. Valstijų prezidentus statė žinomą socijalistų veikėją, V. Debsą. Šiais metais V. Debsas irgi buvo skyriamas socijalistų kandidatu, bet, matyti, nusibodo jam amžinasis i prezidentus "runjimas" ir jis nuo tos garbės atsisakė. Gal suprato p. V. Debsas, kad kalbėti apie socijalistiskus prezidentus labai galima, bet i juos patekti vargiai benusiseks.

VOKIEČIŲ VALDININKAI PRIPAZINTA KALTAIS.

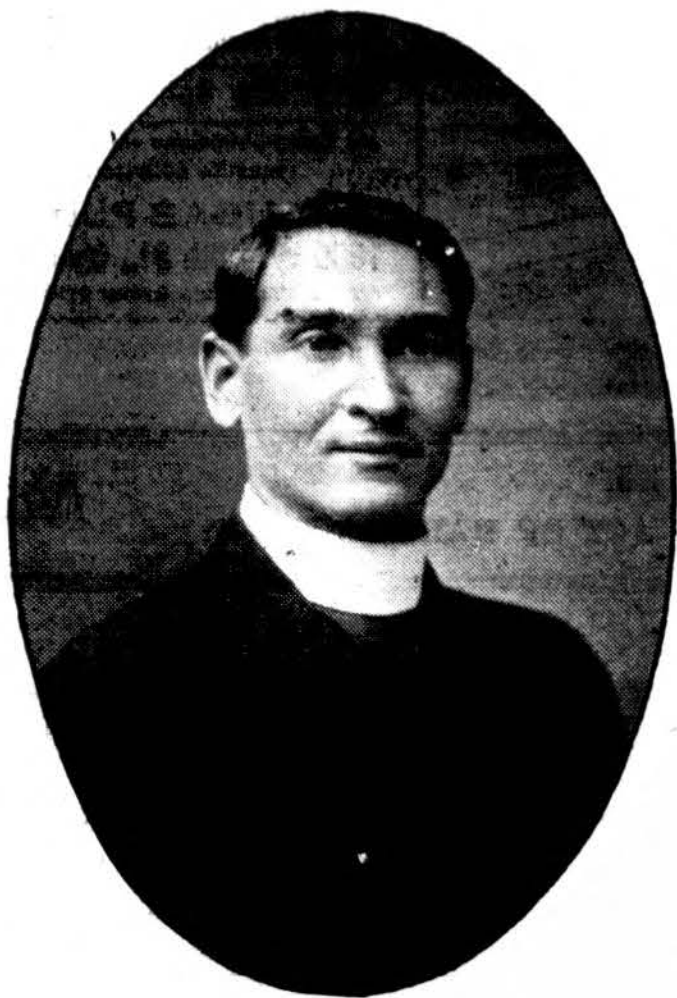
Trys žymūs "Hamburg American Line" laivų kompanijos valdininkai surasta Suv. Valstijų federalio teismo kaltais peržengime šios šalies įstatymų, tame, kad jie, vos tik kareis prisidėjus, leido šios kompanijos laivais gabenti iš Amerikos anglį ir amuniciją Vokietijos kreiseriams, stovintiems Pietų Atlantike.

Kaltininkams gresia 2 metai kalėjimo ir 10,000 dolerių pinigais pabaudos, kiekvienam.

Pripažintas kaltais: 1) d-ras Karl Buenz, vyriausias "Hamburg American Line" direktorius. Jis kiek laiko atgai buvo Vokietijos generaliu konsulu New Yorke, o dar ankščiau Vokietijos pasiuntiniu Meksikoj; 2) George Katter "Hamburg American Line" vyriausias užveizda ir 3) Adolph Nachmeister, kompanijos agentas.

Kaltininkų advokatai žada apeliuoti, bet vargiai bepasiseks kaltininkus išteisinti, nes kaltė taip žymi ir aiški, kad Suv. Valstijų valdžia šiaip ar taip kalbant, turės juos nubausiti.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

KUN. V. MATULAITIS,
New Philadelphia parapij. klebonas.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Bažnyčios pašventinimas.

Saldžiausios širdies bažnyčia gal niekad neregėjo tiek daug žmonių ir tokių iškilnių, kaip 25 d. lapkričio. Tas žmonių minias sutraukė iškilnės pašventinimas bažnyčią.

Išpudingos pašventinimo iškilnės prasidėjo apie 10 val. iš ryto. Pašventinimą atliko J. M. vyskupas J. J. McCort, prie skaitlingo dalyvavimo apielinkės dvasiškijos.

Iškilminga procesija.

Prieš pradėdant pašventinimo ceremonijas, buvo iškilminga procesija iš tūkstančių pavienių asmenų ir iš apie trisdešimt draugijų, gerai sutvarkytų ir pilnose uniformose. Iš draugijų pažymėtinos: Saldžiausios širdies, šv. Albino, šv. Kazimiero Kareivių ir šv. Antano iš New Philadelphia; šv. Jono iš Cumbola; šv. Petro ir Pavilo iš Tamaqua; šv. Jurgio karėvių iš Broekton ir daug kitų. Buvo ir lenkų draugijų. Viso apie 30.

Po procesijos ir pašventinimo iškilnių kun. Juozas Lieutvinkas atliko šv. Mišias. Išpudingą ir gražų pamokslą pasakė kun. Dobužinskas.

Padidinta bažnyčia.

Naujoji bažnyčia buvo pastatyta 1901 metais. Besididinant lietuvių kolonijai ir beaugant parapijai, pastatytoji bažnyčia pasirodė maža. Tuomet buvo nuspręsta bažnyčią padidinti. Padidinimo ir remontavimo darbas atsiėjo apie \$15,000.00. Pirma bažnyčia turėjo 65 pėdas ilgio ir 42 pėdas pločio; įdėta gražūs trys marginti langai, kurie atsiėjo apie \$1,200.00.

Tas galima buvo atsiekti ačiū lietuvių katalikų duosnui, jų prie tikėjimo ir bažnyčios prisirišimui. Žinoma, tas visas neapsiejo ir be vietos klebono kun. V. Matulaitis, jo pasidarbavimų.

Apart svetimausių kunigų, dalyvavo šie lietuviai kunigai: Gudaitis iš Tamaqua, Dumčius iš Minersville, V. Bartuška iš Mt. Carmel, M. Sedvydis iš Philadelphia, Inčura iš Freeland, H. Valaitis iš Shamokiu, P. Augustaitis iš Girardville, Kasakaitis iš Pittston, Paukštis iš Plains, Kau-

lakis iš Philadelphia, J. Lieutvinkas iš Baltimore, Md.

Korespondentas.

INDIANA HARBOR, IND.

Mažai kalbama, daug veikama.

Esama Amerikoje dar tokių lietuviškų kolonijų, apie kurias mes labai mažai žinome, ar bent nieko negirdime apie jų kolonijų lietuvių veikimą. Prie panašios rūšies kolonijų galima buvo ligšiol priskaičiuoti Indiana Harbor, Ind. lietuvių, apie kuriuos tik retkarčiais šitą galima buvo nugirsti. Nektartą buvo manoma, kad ten lietuvių nieko neveikiama ir tik smuduriuojama. Kad tas manymas buvo klaidingas parodys sekančieji faktai.

Prakalbos.

Nedėlioį, gruodžio 5 dieną sumanymu vietos klebono, kun. Martišiūno, Yvanovo svetainėje, buvo surengtos gana didelės prakalbos, nes apart paties klebono kalbėjo dar trys kalbėtojai iš Chicagos: p. K. Pakštas, A. Sutkus ir J. Karosas.

Pirmiausia, žinoma, prabilo vietos klebonas, paaiškindamas prakalbų tikslą ir nuo savęs paskleisdamas keletą gražių minčių apie svarbą katalikiškųjų draugijų ir organizacijų, ypač S. L. R. K. A.

K. Pakštas trumpai apibėgo katalikiškųjų draugijų veikimą iš ideališkos pusės, nurodinėję, kaip praktiškai lietuvių katalikų organizacijos kiekvienam lietuviui yra brangios ir remtinos.

Gi p. A. Sutkus gana ilgai, ir, galima pasakyti, labai sumaniai ir nuosekliai paaiškino S. L. R. K. A. praktiškąją pusę. Smulkiai išdėstė tos organizacijos medžiagišką stovį, ko iš jos gali tikėtis prisirašantis narys ir ką toji organizacija savo nariams suteikia. Labai atidžiai žmoneliai klausėsi ir kiekvieną visų kalbėtojų žodelį dėjęsi širdin. Pamatysime vėliau kaip tų žmonių sutikta naudingi patarimai.

Gausi auka nuo karės nukentėjusiems lietuviams.

Nusistebės kitų kolonijų lietuvių, kuomet išgirs kaip gausiai Indiana Harbor lietuviai sušelpė savo brolius ir seseris nuo karės nukentėjusius. Kuomet ketvirtasis kalbėtojas p. J. Karosas papasakojo neperdaug skaitlingai susirinkusiai publikai, kokius didelius vargus kenčia Lietuva ir jos vaikai ir visus paragino,

šelpiti tuos nelaiminguosius, — pabiro aukos: dešimtukai, kvoteriai, pusdoleriai, doleriai pasipylė į rinkėjų skrybeles ir pusės valandos laike surinkta net 44 dol. 70c. Už duosnumą ir atjautimą Tėvynės vargų Indiana Harbor lietuviai užsitarnavo nuostrius ačiū. Garbė jiems!

Susitvėrė didelė S. L. R. K. A. kuopa.

Visiems kalbėtojams išaiškinus S. L. R. K. A. svarbą ir paraginus užmegsti šios didžiulės organizacijos kuopą Indiana Harbor'e, atsirado net 30 žmonių, kurie čia pat ir sudarė 174 iš eilės katalikiško Susivienijimo kuopą; užsimokėjo visi įstojimą ir išrinko naujai kuopai valdybą, kuri susidėjo iš sekančių ypatų: kun. J. S. Martišiūnas — pirmininku; p. Alek. Vitkus — pirm. raštininku; p. Kar. Kibartas — antruojų rašt.; p. J. Povilauskis — kasininku.

Galima pasitvėrė, kad nauja kuopa turės gerą pasisekimą vietos lietuvių tarpe ir gerai gyvuos, nes valdybą pakeitė darbštūs ir sumaniūs vyrukai. Tatgi pasisekimo!

Prie sutvarkymo naujos kuopos daugiausia prisidėjo p. A. Sutkus.

Katalikiškos spaudos reikale.

Kaip teko patirti dar labai mažai katalikišką spaudą prasiplatinus Indiana Harbor lietuvių tarpe. Daugiausia čia skaitoma socialistų leidiniai, bet nuo šio laiko vietos lietuvių kaip matyti pamylys laisvą katalikišką spaudą ir atsisakančiai ją parems. Po prakalbų, p. J. Karosui paaiškino apie katalikiškos spaudos galybę ir naudą, klausytojai labai pradėjo žingeidauti apie katalikiškus laikraščius, kaip „Draugą“, „Darbininką“, „Vyty“, „Zvirblį“ ir kitus. Amerikos Lietuvių Katalikų Metrašio išparduota apie 15 egzempliorių ir šiaip jau gauta laikraščiams prenumeratų. Subruskute Indiana Harbor lietuviai ir pasiliosavę nuo klaidinančių socialistų laikraščių, iš katalikiškų semkite savo dvasiai naudingą peną!

Žiupsnelis smulkmenų.

Neretai girdėti, kaip mūsų kalbėtojai bėdavoja, kad publika per prakalbas neramiai užsilauko, erza, šneka, — Indiana Harbor lietuviai, jų garbei pasakius, per prakalbas taip ramiai užsilaukė, kad miela buvo žiūrėti į nemažą žmonių pulkėlį, atidžiai klausantį kalbėtojų žodžių.

Surinktos per prakalbas aukos bus pasiųstos į Tautos Fondą, gi vardai aukotojų kiek vėliau — pagarsinti „Drauge“.

Indiana Harbor lietuviai tu-

ri gražią muringą bažnyčią, keletą šviesių kambarių, kuriuose intaisyta mokykla, bažnytiniam chorui repeticijoms laikyti būtas ir t. t.

Lietuvių čia priskaitoma apie 120 šeimynų ir 200 pavienių.

Linkėtina šiai lietuvių kolonijai augti ir plėtotis.

Svečias.

ALLEGANY, N. Y.

(St. Bonaventure's College and Seminary).

Mokyklon sugrįžus.

Rudenį atėjus ir mokykloms atsidarius, trokštančioji mokslo jaunuošenė susirinko į mokslo laimę. Iš kai kurių vietų, kur atsiranda keliatas lietuvių moksleivių, jau pasirodė laikraščiuose ir korespondencijos, kuriose aprašoma, ką jie daro ir veikia. Bet iš mūsų kampelio dar nieko šimet nebuvo parašyta. Taigi, manau, nebus pro šalį parašyti šitą ir apie čionykščius lietuvių: ką jie veikia ir daro.

Pirmasis darbas.

Tuojaus, sugrįžę moksleiviai atgal į mokslo laimę, spalio 8, laikė „Literatinės Maironio Draugijės“ susirinkimą ir išrinko jai naują valdybą iš sekančių draugų: J. Čužauską — pirmininku, L. Brigmą — vice-pirm., J. Klorį — raštininku, J. Paškauską — išdėtininku, J. Miliauską — knygum; po to išrinkta lietuvių kalbos mokytojas dr. J. Paškauskas, kuris ir praeitus du metus mokytojavo. Paskui prasidėjo svarstymai: pirmiausia įnešta, kad reikia vietoje panaikinti minėtąją dr. J. Paškauską ir išrinkti VII-tos L. R. K. M. Sus-mo kuopos var-dų. Išreikšta keliatas nuomonės, ir visos dalykas atidėta iki ateinančio susirinkimo. Po to paimta apsvaistyti kitas dalykas — dr. J. Paškauską išreikšta keliatas nuomonės, ir visos dalykas atidėta iki ateinančio susirinkimo. Po to paimta apsvaistyti kitas dalykas — dr. J. Paškauską išreikšta keliatas nuomonės, ir visos dalykas atidėta iki ateinančio susirinkimo.

Nebe naujas užmanymas.

Užmanymas nupirkti šepą nebuvo naujas, vien-tik paantrintas ir išpildytas. Jį užmanė praeitą pavasarį iš čia įšventinti kunigai: J. Statkus, A. Tamoliūnas ir J. Tiškevičius, tam tikslui paakavusieji po penkis dolerius.

Antras susirinkimas.

Lapkričio 2 d. atsibuvo kitas L. M. Dr-jėlės susirinkimas. Šis susirinkimas buvo su program. Programme ėmė dalyvumą sekančios ypatos: A. Misičičia pasakė eiles, J. Paškauskas kalbėjo apie kul-

tūrą, J. Kundreckas pasakė eiles, J. Čužauskas pasakė eiles ir kalbėjo apie draugijės uždutį, Visi savo darbą atliko atsakančiai. Po programo keturi draugai išreikšė savo nuomones, patėmydami prelegentų gerasias ir blogasias puses ir sykiu išstardami ačiū už jų pasidarbavimą.

Draugijėlė gyvuos ir toliau.

Po to svarstyta draugijėlės reikalai. Pirmiausia buvo svarstytas praeito susirinkimo inėsimas: visai panaikinti minėtąją draugijėlę ir viską veikti VII-tos L. R. K. M. Sus-mo kuopos vardu, — bet dėl įvairių priežasčių likos atnėstas. Paskui išdėtininkas pranešė, kad kun. A. Tamoliūnas prisiuntė penkis dolerius minėtai dr-jėlei nupirkimui knygų. Už tai čionykščiai lietuvių viešai taria jam nuostrių ačiū.

Nauja VII kuopos valdyba

Lapkričio 6 d., VII-ta L. R. K. M. Sus-mo kuopa, tuojaus po lietuvių kalbos pamokos, laikė šį metų pirmą savo susirinkimą ir išrinko sekančią valdybą: dr. J. Paškauską — pirm., J. Miliauską — vice-pirm., J. Svirsą — rašt., J. Čužauską — išdėtininku; nutarta laikyti susirinkimus kas mėnesis su program.

Minėtoji kuopa šimet nelai-kė susirinkimų taip ilgai dėlto, kad, kaip augščiau yra minėta, buvo manyta visai panaikinti „L. M. Dr-lę“ ir tos draugijėlės viršininkai turėjo likti kuopos viršininkais. Bet visai kitaip išėjo, negu buvo manyta.

Kiek lietuvių moksleivių čia esama.

Lietuvių šimet čia yra devyni: keturi — kolegijoj, o penki — seminarijoj. Keturi iš jų čia augę, o penki — Lietuvoj. Kaikurie iš čia augusių visai mažai gali lietuviškai kalbėti. Bet kiti pusėtinai lietuviškai kalba ir kiek matyti iš lietuvių kalbos pamokų, daro gana gerą progresą, kaip antai, J. K. kuris, metai atgal kaip čia atvažiavo, visai mažai lietuviškai galėjo skaityti, bet dabar jau pusėtinai paskaito ir rašydamas diktantą, neperdaug klaidų padaro. Tikimasi, kad Kund..., jeigu ir toliau taip interesuos savo kalba, greitai inpras jos rašliavoje. Negalima peikti ir kitų, kadangi ir jie neatsilikia.

Geistina būtų, kad daugias lietuvių čia atvažiuotų.

Svirsas.

ATHOL, MASS.

Katalikų iškilnės.

Atholiečiai susilaukė labai svarbios valandos savo gyvenime — 40 valandų atlydų. Pirmą sykį vietos lietuviams pasisekė tuos atlydus apvaikštinti, už tai, lapkričio 21 d., jie sutiko su didžiausiu

džiausmu. Atlaidai tęsėsi per tris dienas. Pirmą vakarą sakė pamokslą kun. Raštutis, antrą — kun. Saurasaitis, trečią — kun. J. J. Jakaitis. Pamokslai gilų įspūdį padarė ant atholiečių ir ilgai užsilai-kys jų atmintį. Bažnyčioje per visas tris dienas buvo pilna žmonių; daug išpažinties priejo.

Per visą pamaldų laiką, pasimainydamos klupoje prie didžiojo altoriaus, baltai pasirėdžiūsios merginos.

Gražios tai buvo iškilnės, ir, galima tikėtis, ne vienam jos bus naudingos.

Varduės.

Lapkričio 25 dieną labai puikiai savo patrono dieną pavaikštinojė p-lė K. Gričiūnaitė, visiems atholiečiams plačiai žinoma, kaip viso, kas tik gera ir prakilnu, vykintoja. Svečių pasveikinti p-lė K. Gričiūnaitė susirinko labai daug, buvo ir vietos klebonas. Visi gražiai linksminosi. Šeimyninė svečius pavaišino saldum vandenėliu ir skaniais piragais.

Visų svečių vardu tariau nuostrių ačiū p-lėi K. Gričiūnaitėi už vaišes ir linksnų vakarėlį.

Gailūnas.

CICERO, ILL.

Jaunimo kelias.

Mūsų kolonijos jaunimas organizuojasi, veikia ir kiekvieną nors ir mažiausią progą išnaudoja savo reikalų pagerinimui. Ciceriečiai nebe nuo šiandien pasižymėjo veiklumu ir darbštumu. Čia daugiausia jaunimo visokių pramogų surengta, daugiausia su-manymų sukelta ir nemaža jų įvykinta.

Juda paugesnis jaunimas, neatsilikia ir mažiukai. Stai lapkričio 27 dieną Lietuvos Vyčių priaugusių narių kuopelė laikė susirinkimą. Laikė susirinkimo mūsų mažiukai tarėsi apie vakaro surengimą ir nutarė netrukus pasirodyti scenoje su koku nors veikaleliu.

Reikia tik pasidžiaugti iš vaikučių darbštumo ir jų tėvų sumanymo, kad leidžia vaikams prigulėti prie tokių draugijų, kuriose vaikai išaugo naudingais tautai ir bažnyčiai veikėjais.

Lai-gi jiems Augščiausias padeda darbuotis ir augti.

Zdanis.

BROOKLYN, N. Y.

Mergaičių vakaras.

Lapkričio 27 dieną „Lelijos Ziedo“ mergaičių draugija parengė gražų vakarėlį su labai įvairiu program.

Sulobta trijų veiksmų veiklas „Motinos Sapnas“, kuri gana gerai atliko mergaitės artistės. Dijalogą „Vargšas ir gauta“ gerai išpildė p-lės B. Strogaitė ir Barzdaičiūtė. Buvo dar nemažai deklamacijų, kurių atlikime pasižymėjo: M. Barzdaičiūtė, E. Mičiulaitė ir M. Subačiūtė. Užbaigiant programą, p-lės B. Strogaitė ir A. Brazdaičiūtė sulobė „Motina ir Duktė“ dijalogą.

Po visko vietos klebonas, kun. N. Petkus, pagyrė mergaites ir jų vedėją p-ni Liutkauskienę už gerą vakaro surengimą.

Nuo vakaro pelnas paskirta mokyklos naudai.

Labai pageidaujama, kad „Lelijos Ziedo“ draugija dažniau parengtų panašių vakarų.

Beje, bemaž visas artistes apdovanota gėlių buketais.

P. M.

“KELEIVIO” REDAKTORIAUS PASKAITA.

Lapkričio 28 dieną Tautiš-kame Name “Keleivio” re-

daktorius Michelsonas laikė paskaitą apie materializimą. Manėme užgirsti ką nors naujo, bet išėjo visai atbulai. Po pas redaktorius vietoj materi-jalizmą paaiškinti, gaudė In-dijų misionierius, kurie būk esą kryžiojų palikimu. Pasa-kojo dar apie katalikų poli-tiką ir tt.

Materializmo taip ir nete-ko tą vakarą pamatyti. Ne-geriausi redaktoriaus draugai jo paskaitą kritikavo.

Tqs-Pats.

NORTHAMPTON, MASS.

Kun. Dr. Maliausko prakalbos Sekmadienį, lapkričio 28 d., pasidarbavus p. Jonui Vaičiūliui, čia atsibuvo prakal-bos. Žmonių prisirinko pusė-tinai.

Kalbėjo gerb. Kun. Dr. Ma-liauskas. Aiškino dabartinį Lietuvos padėjimą ir reikalin-gumą pašėpos nuo karės nu- kentėjusiems.

Aukų surinkta apie devinas-dešimtis (\$90.00) dolerių.

Miesto majoro kalba.

Taipgi kalbėjo miesto majoras. Pagyrė lietu-vius už jų pasisekimą savo tėvynei. Pasakė, kad jeigu būtų koks dalykas, kuriame jį galėtų pagelbėti, tai jisai mielai noru tą pa-darys. Davė veltui miesto svetainę prakalboms laikyti.

Vėliaus kalbėjo. Dr. J. Bič-skis, iš Hartford'o. Kalbėjo tėmoj:—Ką privalome daryti, kad pagerins žmonių gyvenimą. Kalbėtojas prirėdė, kad prie dabartinio aplinkybių go-kio būdu negali būti žmonių gerovė, kuomet patys visokių propagandų vadovai skelbė-jai yra su parandusiom nosim, aptemusiomis akimis, primie-kę alkolyje.

Vienintelis būdas, kuriuo, esą, galima sugrąžinti laimę ir liuosybę žmonių tarpan, tai tiktai einant patiems tobulyn.

Ši darba privalome pradėti nuo savės.

Reporteris.

BINGHAMTON, N. Y.

Naujas kelias.

Sv. Juozapo parapijos ka-talikai pradėjo stebuklingą darbą vykinti. Teatrai, koki-cerai, paskaitos ir šiaip jau vakarai kaip iš gausybės die-vaitės rago piliasi. Vienu žo-džiu, Binghamtono lietuviai subruzo, o tas labai daug rei-kia. Vadinasi, katalikų susi-pratimas auga, lietuviai pasi-liuosuoja iš po visokių laisva-mųjų globos ir pradeda sa-vystoviai veikti. “Cielli-kams”, dar kunigui čia nėsant, prisiėma su savo tavoru kraustyti kitur ir ieškoti “laisvos” vietos, kur galima būtų žmones mokinti neprig-ningos doros ir t. p.

Paskaitos.

Lapkričio 28 d., Sv. Juozapo parapijos parapijonys surengė paskaitas. Vietos gyven-tojas p. Kaz. Vaičiūnas laikė paskaitą apie astronomiją, o p. J. Stanislaivičius — apie se-nosios grynės istoriją. Abu prelegentų gerokai savo už-duotis išpildė ir daug naudin-go suteikė susirinkusiems žmo-neliams. Buvo ir prakalbėlių. Viskas kuogeriausia nusisekė. Lauksime daugias panašių pramogų.

O. Cielikas.

CLEVELAND, OHIO

Klaidos patarimas.

Praeitam “Drauge” nume-ryj tilpo iš Cleveland, Ohio, žinutė, kur buvo aprašyta L. Vyčių šeimyniškas vakarėlis. Tarp kitko pažymėta, kad “Myliu aš tėvyne”, dueta, sa-dainavo p-lė Z. Bagdžiūnaitė. Turi būti: — “Myliu aš tē-vynę”, dueta, sudainavo p-lė Z. Bagdžiūnaitė ir p-ni Mag. Bucienė.

Spokas.

Sv. Onos Moterų ir Merginų Dr-jos narės, Athol, Mass.

SIoux CITY, IOWA.

Lietuvių atėjimas.

Pas mus gyvenimas pradeda plakti gyvensiu pulsą. Tiesa, judėjimas apsirėškia ne vienodais būdais, bet visgi visų atbūdamas. Lietuviai čia per ilgą laiką neturėjo nei savo maldnamio (bažnyčios), nei kunigo, taigi dauguma sekavo "Keleivio" ir "Laisvės" apaštalus ir gerai buvo jų tarnais. Kai kurie iš pasekėjų tapo apaštalais, ir tikėjosi būti vadovais ne tik lietuvių-katalikų, gyvenančiųjų Sioux City'j, bet ir viso pasaulio.

Laisvamanių užmačios.

Kas iki šiol pasaulyje buvo ir yra, tas sulyg laisvamanių neteisinga, bloga, kvaila, ir tas yra pataisoma tik su pagalba gudragalių, kurie gavo mokslą Lietuvoje beplėdami dvarus, skriausdami žmones, veddami juos į pražūtį materijališkame ir dvasiškame gyvenime.

Kad taip buvo ir dar yra čia, tai darodmų nereikia, kadangi pasekmės tų mokslo visur šiandien lenda viršun.

Mūsų naujo klebono darbai.

Atvažiuavus čia kunigui M. Cibulskui, kurį vyskupas Garrigan, Sioux City diecezijos valdytojas, paskyrė lietuviams už kleboną, viskas griežtai pasikeitė. Jis ėmėsi darbo ir dirbo išsiuovęs, idant viską pastatytų ant tvirto pamato. Bet iš pirmos darbo dienos pasirodė, kad čia kunigas, kurs mokinosi kelioliką metų, yra netikęs, nes Sioux City lietuvių, persilabavę per visą savaitę vieną numerį "Keleivio", arba "Laisvės", o kai kuriems pasisekė su "Šakėmis" išdrąsinti patentuotus mešlus, ant tiek proto ingavo, kad kunigą pradėjo mokinti kanoniškųjų tiesų, ypač su valdymu parapijos. Pagal šios gaudynės a la "Laisvės", etc. pasekėjų, kunigas nieko neįmano ir žinomės, viršminėtų mokyklų pasekėjai, turi mokinti kunigą visų dalykų ir kunigas turi pildyti jų norus.

Blogų darbų pasekmės.

Zinoma, tas jiems iš karto nepavyko, ir jie iškėlė protestą prieš kunigą, kurs pradėjo juos mokinti. Vietoje klausyti kunigo, kurs mokina Dievo vardan, veda prie doros ir t. t. jie nėjo klausyti šv. Mišių sekmadieniais ir šventadieniais, nei pamokslų, nenorėjo užlaikyti Dievo, nei Jo Bažnyčios prisakymų, o vietoj to norėjo gyventi, kaip mokina "ceilikai". Jų-gi mokslas žinomas: viskas atbulai, ką Kristaus bažnyčia mokina. Reikia, kad nėra Dievo pas juos, jokių prisakymų, jokių pamaldų, maldnamio, apeigų, pasninkų ir jokios atsakomybės nei prieš Dievą, nei prieš savo sąžinę. Vieną tik dalyką jie turi pildyti, tai klausyti šventai ką sako "Keleivis", "Laisvė" ir Ko. Vadinasi, gyventi kaip patinka. Ir gyvena.

Užmokestis už "gerus" darbus.

Tik nelaimė, kad yra vienas kvailas išradimas, kad visur įsikūša "dėdės" buože, arba atvažiuoja geleimis išpintas "makabilius", kuris nuveža gudročius miesto apartamentan; žinoma, kaipo mokslo vyrus, dargi su prakilniais atsilygėjimais ar darbais, kitaip ir negali, kaip tik su vežimu ar su "makabiliu" dargi su palydovais ir nuvežę pasodina žemesnioje namų dalyje. Ant rytojaus prisieina išduoti raportą iš prakilniaus darbo: kiek tuzinų alaus buvo namie; kiek sykių, kam uždavę per snukį, kiek kam dantų išmušę; kam koją

sulaužę, kam ranką išsuko, ką ir knomi užmušę, kiek mėsos iš dirbtuvių (stock-yardų) parsinešę namon, kiek anglių iš vagonų parsivežę ir tt. Išdavus raportą, gauna dovanas, už kurias ir reikia primokėti.

Vaidangas pavyzdys.

Iš paskutinių laisvamaniškųjų prakilnių darbų, tai užmušimas Adomo Kotino, kurį kai pžmonės pasakoja, primušę su geležiniu kurpalu. Teismo dar nebuvo, taigi sunku ir pasakyti tikrai, kaip tas dalykas įvyko. Atsitiko tas nedėlios rytą, teisingiaus, po 12 val. nakties iš subatos 28 lapkričio. Buvo krikštynos pas Cipr. Banį, kur nusigėrę svečiai pradėjo muštis. Keturi generolai, kurie laimėjo mūšį, dabar ilsisi miesto apartamentuose.

Laisvamanių pranašavimai.

Kada buvo čia pradėta svarstyti apie statymą naujos bažnyčios, tai atsirado tokių draugelių, kurie tvirtino, kad Sioux City lietuvių niekad nesulauks nuosavios parapijos su maldnamiu.

Lietuviškas atkaklumas.

Kada šitie tvirtinimai nuėjo niekais, ir lietuvių susilaukę kunigo lietuvių, pradėjo ištikimų svarstyti apie maldnamio statymą, dargi mūrinį, tai priešingiems pasiliko tik varyti žinomą šmeižtų politiką, kuri yra lietuviškųjų laisvamanių ir jų tarnų geriausiu įrankiu. Kalbėjo, žinoma, prisidengę avėlės kailiu, kad kunigui nerūpi maldnamio statymas, bet jis užgriebs parapijos pinigų ir išbėgs. Atsirado tokių, kurie paklausė šitų išvedžiojimų. Šitas pranašavimas neišpildė ir dabar visi mato, kad kunigas ne tik kad nebėgo su pinigais kitur, bet dar lipa jiems ant sprando. Tada pradėjo užmetinėti ir komitetui, būk jie eina išvien su kunigu, ir pinigais pirmiausia dalinosi pusiau, o dabar gauda nuo kiekvieno dolerio po dešimt centų. Ir tas pasirodė melu. Rodės, jau viskam bus galas. Bet sutarsta sąžinė neduoda ramumo; ir ieško, draskosi ir piksta, šnipinėdama kokių nors naujų priekabių. Suranda: atsiranda vyrai, kurie tvirtina, kad parapija turi būt valdoma ne kunigo, bet pačių parapijonų. Bet ir tas nenusidavė.

Be blogo nėra gero.

Darbas pradėtas ir eina savo keliu. Maldnamis statomas ir lapkričio 21 d., sekmadienį, Jo. M. vysk. P. J. Garrigano buvo pašventintas kampinis akmuo. Su uždėjimu kampinio akmens užsimezgė ir parapija, po vardu šv. Kazimiero Lietuvių R. K. Parapija, Sioux City, Iowa. Maldnamis pilnai bus užbaigtas už keturių mėnesių. Bet ir rūši (sklepą) pasitikima ineiti Kristaus Užgim. šventėje, šiais metais. Tas įėjimas prigulės nuo oro, jei bus gražus, tai maldnamiu stogą galės uždėti už poros savaitų; kada-gi bus stogas, tada ir rūšys bus baigiamos. Bet darbas lietuviškųjų "ceilikų", kurių tikslas kariauti prieš Kristaus bažnyčią ir jos tarnus, "ceilikų", kurie nenori prigulėti prie parapijos ir kuriuos vietiniai žmonės vadina "chuliganais" yra nebaigtas.

M. C.

Skaitykite ir Platininkite "Draugą"

Baltimores Kronika.

GENYS MARGAS, GI BALTIMORE DAR MARGESNĖ.

Vargiai galima rasti kitą panašią koloniją, kuri būtų taip tirštai lietuviškas apgyventa ir jų gyvenimas būtų taip iškriekęs, supjęs ir užslopintas, — kaip Baltimore.

Čia priskaitoma į 5-10 tūkstančių gyventojų.

Visa ko pilna, bet...

Turime daug įvairių įstaigų: salinių (statau pirmo vieton, nes čia tos įstaigos visame pirmą vietą užima), knygynų, bendrovių, šapų, knygų krautuvų ir daug kitokių įstaigų.

Turime daug jaunimo — darbininkų ir darbininkių, bet...

Kur randasi mūsų jaunimas?

Poklauskite, kur randasi Baltimore's jaunimas? Į kokią dirbtuvę neįkistum nosį ir pasiteirautum, kas joje dirba, gausi atsakymą, kad žydai italijonai ir lietuviai. Bet kur ir ką lietuviai veikia apieidę dirbtuvių sienas? Kuopelė darbštesnių tėvynainių surengs kokį teatrą — susirenka vos apie porą šimtų žmonių ir tai daugiausia bobelių. Surengs prakalbas — ateis žmonių toks didelis skaičius, kad visus ant pirštų suskaitysi. Nueik į knygyną — pamatysi dvi-tris ypatus, knygų, laikraščius bevartančius. Nueisi šventadienį į bažnyčią, — ir čia, vargonams grojant ir kunigui mišias giedant, ne daug žmonių tesurasi.

Biskų didesni žmonių būrelį užėisi tame klube, kuris pasistatė sau už tikslą lavintis bačiučių kilnojime.

Vakarinis mokyklų likimas.

Paklausi lietuvių mokytojų, ar daug žmonių lankosi vakarinę mokslo. — Mažiau negu kitais metais, — atsako, ateina tik kelios ypotos. O valdžia juk duoda veltui šiltą kambarį, mokytoją ir net popieros, vienog lietuviui nesi- naudoja.

Moterims nekaip sekasi.

Moterų Sąjungos 8-ta kuopa atidarė vakarinius kursus; panedėliais, seredomis ne tik kalbų ir skaitliavimo mokinama, bet taip-gi suvinėti ir nerti. O ar moteris naudojasi tais kursais. Ateina vos keliolika, o kitoms, matomai, visai nerūpi pramokti lietuvių ir anglų kalbos, išmokyti rašyti ir kitokių naudingų dalykelių. Dėdžiū, kur tik neitum ir nepažiūrėtum — visur liūdni, nemalonūs apsirėškimai.

Užburtas ratas.

Gal kas pasakys, kad per daug pessimistiškai žiūrime į baltimoriečių gyvenimą, gi aš paklausčiau to žmogelio, kur randasi mūsų apšviestūnai, visuomeniško judėjimo vadai, pagalios kur randasi pats baltimoriečių veikimas?

Padėkime, kad kuri nors draugijų pradeda veikti, tučtuojaus kaip iš maišo pilėsi intrigos, pavydėjimai, neapykanta ir kerštavimai. Liūdna tokiose aplinkybėse gyvenant, draugijų suirusius santykius težiūrint. O tų draugijų daugiausia vienodas tikslas, tas pats siekis.

Pakol mes, baltimoriečiai nesuistvarkysime savo veikime, neprieisime prie vienybės, tikrai negalėsime nieko naudingo nuveikti ir, užkerėti, suksimės užburtame rate.

Berželis Svyrunėlis.

KATALIKŲ SPAUDOS DR-JA.

Šios katalikų draugijos kuopa Baltimore'j šitą veikia. Daro susirinkimus ir narių skaičių didina. Dabar kuopoje priskaitoma į 50 narių. Iš narių skaičiaus išrinkta ke liatas ypatų, kurios renka

Metraščiai ir laikraščiams prenumeratas. Tik vargas, kad čia gyventojai ne per daug pakilę apšvietoje. Turbūt juos taip apjokino "Kovos", "Laisvės", "Keleiviai" ir "Šakės", kad ligšiol negali suprasti kame gludi tikros apšvietos šaltiniai. Su kiais lietuvišiais net sunku susikalbėti. Ir "Darbininkų Balsas", iš numirusių prisikėlęs, savo "kostumierių" nepataisė.

Mano nuomone "Darbininkų Balsas" pabuvęs "žydų karalioj" ir "Laisvės" rojuje, turėjo šiek-tiek pažangų paslinkti pirmyn, bet matyti ne visiems "amžinastis" ant gero išeina.

Gaila man "Jurgio Alaso", bet ligonių nebegydysi.

Stibrikaitis.

JAUNIMO TOKELĖS.

Kitur jaunimas imasi sau už pavyzdį menkų sutvėrimėlių skruzdę. Kitur jaunimo daugiausia ir nuveikiama, bet pas mus jaunimo, kaip ir nėra.

— Na, o kurgi Vyčiai, argi čia neturite Lietuvos Vyčių kuopos? — užklausk skaitytojas.

— Taip, Baltimore'j egzistuoja Vyčių kuopa, bet Vyčių mes visgi neturime.

— Tai kurgi randasi jūsų jaunimas, — klaus ne vienas.

— Neturime! Baltimore'j gyvena tik augstos mokslo vyrai ir "grinoriai". Pirmieji gyvenimą žiūri iš padangės, gi antrieji iš pažemės. O tiesiai žiūrinių į gyvenimo reikalus turbūt visai čia nerasi, tad ir jaunimo čia nėra.

"Cicilistai" bijosi kryžiaus.

Ir tie žydai, kurie dar atsimena apie Išganytojaus mirtį, nesibijo taip kryžiaus, kaip mūsų "cicilikai". Bėga jie kuotoliausia nuo bažnyčių, saugosi katalikų tikėjimo ir visa ko, kas tik su dora surišta. Prisiėjus reikalui, lietuviški "cicilikai" net tris bliokus apsuks, ile tik nepraeiti šale bažnyčios. Angliškos bažnyčios ne taip bijosi, bet lietuviškos, — kaip kipšas šermukšninės lazdos.

Vieną sykį tulam socializtui pasiulyta bilietas teatrui. — Koks teatras ir kur bus? — klausia draugutis.

— "Vėrpėja po Kryžium", šv. Jono parapijos svetainė. "Cicilikas", užgirdęs žodį Kryžium, lyg apalpo, kuomet gi jam parodyta bilietas su bažnyčios antspauda ir su kryžium, tarytum jį "perplekėja" nebyliu padarė.

Tai tokių Baltimore'j esama draugučių.

Blaivus.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Darbai gerai eina.

Šiame mieste pastaruoju laiku prisistatė nemaža naujų dirbtuvių. To pasekmė yra darbų lengvas gavimas. Čia nereikia kol kas stovėti prie dirbtuvės vartų ir darbo negauti, kaip kad kitur esama. Darbų esama visokių. Pas mus ne naujiena, ir tas nėra melu, kad daugelis uždirba į dvi savaites po 50 dol. Taigi iš gerbiamųjų tautiečių, jei kas būtų reikalingas darbo, lai atsisaukia pas Joseph P. Sabel, 28 Murdoch st., Cleveland, O. Norint gauti atsakymą, reikia prisiųsti krasos ženklelį už 2 centu.

Važiuoti galima ant šito adreso 262 East Federal st., Youngstown, Ohio. Ten gyvena geras tautietis biznierių ir geras lietuvis.

Už darbo gavimą nereikia niekomo kėti.

Čia yra reikalingas ir jaunais barberis. Geras darbas jam galima lengvai gauti.

J. S. P.

KALĖDU DOVANOS

Kad praplatinus daugiau didžiausį katalikišką laikraštį "Draugą" tarpe dar jo neskaitančių ir pakvietus "Draugo" skaitytojus prie "Draugo" platinimo, mes nusprendėme duoti dovanas kiekvienam, kuris tik užrašys "Draugą" metams kitam arba sau prisiunčiant tiesiog mums \$2.00

Prie metinių prenumeratorių duosime sekančias dovanas

Dovana No. 1

KNYGA OLIVERIS TWISTAS

Labai indomi apysaka, parašyta garsaus anglų rašytojo Charles Dickens, vertės \$1.00

Dovana No. 2

Keturi numeriai mėnesinio Žurnalo "Pažangos" vertės \$1.00

Dovana No. 3

Maldaknygė "Breviorėlis ir braugus Ražančius vertės \$1.00

Dovana No. 4

Knyga Huckleberry Finnas

Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV paveikslas, vertės \$1.00

Dovana No. 5 sudaro šios knygelės:

TIESOS ŽODIS SOCIALISTAMS.....	10 c.
LIETUVOS VYČIŲ DAVANĖLĖ	10 c.
KARĖS METU	15 c.
KAS BAILYS?	15 c.
BLOGI KUDIKIŲ PAPROČIAI	20 c.
TARP DILGELIŲ ROŽES	15 c.
UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ISSIPLĖTOJIMAS	15 c.
VISO	\$1.00

Dovana No. 6 sudaro šios knygos:

PELENIŲ JURGUTIS, labai graži apysaka	50 c.
SATRIJOS RAGANOS apysakėlės	25 c.
DEGTINĖ	10 c.
KATRIUTĖ	15 c.
VISO VERTĖS	\$1.00

Dovana No. 7

KNYGA FABIOLE, kurioje aprašoma daug ypatingų daiktų iš laikų krikščionių persekiojimo vertės \$1.00

Siunčiant dovanas persiuntimo kaštus mes apmokame.

Norėdami gauti dovanas, išpildykite žemiau telpantį kuponą ir draug su pinigais atsiųskite "Draugo" Administracijai.

Dovanoms gauti kuponas	
"DRAUGO" ADMINISTRACIJAI, 1800 W. 46th St. Chicago, Ill.	
Gerbiamejiai:—	
Siunčiu siunčiu \$2.00, (jei užsienyje \$3.00) už ką meldžiu siųsti žemiau padoūtų adresu Laikraštį "Draugą" visus metus ir man dovaną No.	
"DRAUGUI" siųsti adresu:	
Vardas ir Pavardė	
No. ir gatvė	
Miestas ir Valstija	
Dovanai siųsti adresu:	
Vardas, Pavardė	
No. ir gatvė	
Miestas ir Valstija	
Su pagarba	

Dovanų laikas baigsis 31 d. Gruodžio. Kiekvienas turi ganėtinais laiko įgyti vieną ar kelias iš virš pažymėtų dovanų. Dovanų skaitlius nėra apribotas. Kas gaus vieną naują metinį prenumeratorių, tas gaus vieną dovaną, kas du, tas dvi dovanas ir tt. Pasidaruokime visi! Tuomet netik laimėsime dovanas, bet prisidėsime prie skleidimo apšvietos, platinant gerą katalikišką laikraštį, ką kiekvienas ir privalome atlikti.

Siunčiant laiškus ir pinigus adresuokite

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St.

:::

Chicago, Ill.

Redakcijos Pastabos.

Pagalvokime Apie Lietuvon Grįžimą.

Jau metai ir pusė, kaip karė tęsiasi. Jos tęsimasis yra prie taikos artinimasis. Karė negalės amžinai tęstis. Ji turės užsibaigti. Kaip bus su Lietuva po karės?

Šiuo laiku nemaža kalbama apie Lietuvą, kaip ji išrodys po karės. Rūpinamasi tuo ir daug kalbama. Bet kalbose daugiausia paličiame politiška Lietuvos ateitį. Į ekonomišką pusę veik neatsižvelgiame, užimti šnekomis ir darbu apie pabėgėlius ir Lietuvoj likusius varguolius. Rūpinamasi Lietuvos vargingaisiais — labdarybės darbas ir sudaro visą šiuo laiku rūpesnį iš materialinės pusės. Bet privalo būti ir toliau žvilgtelėti.

Tulų tvirtinama, kad po karės daug išeivių grįšią Lietuvon. Neabejojame, jog nemaža išeivių dalis persikels atgal į savąją tėvynę. Vienas prie grįžimo paskatins patiriotiški jausmai, tėvynės meilė. Kiti važiuos Lietuvon materialiais išrokavimais pastumti. Kol dar yra laiko, reikėtų iškalno viską gerai apgalvoti.

Nėr abejonės, kad po karės Lietuvoje žemė turės atpigti. Viena priežastis, daugelis dvarų neišlaikys dabartinio kyzio ir turės būti išparduoti. Antra — daugelis Lietuvoj ūkininkų bus išsklaidyta, arba kitų šeiminys bus taip karės prarėntos, kad negalės žemės išdirbinėti. Nedirbama žemė nestovės ir ji turės būti parduvimiui. Rasis dar daugelis ir kitokių priežasčių. Kas liks tų žemių savininkais? Žinoma, tie, kurie turės kapitalo. Jei lietuviai nesuskubs, tas žemės užvaldys svetimatačiai. Skriauda Lietuvai iš to būtų neapsakoma. Kad tos skriaudos nebūtų, lietuviai amerikiečiai privalo pasidaryti. Grįžti Lietuvon ir ten žemės pirkti. Amerikiečiai turi kapitalo ir jie lengvai skverbimasi Lietuvon svetimojo gaivalo galėtų užkirsti.

Kun. A. Maliauskio manymu, geriausia amerikiečiai dabartiniu laiku padarytų, jei sutvertų bendrovę, į kurią visi norintieji Lietuvoj žemės ingyti sumokėtų šerus. Toji bendrovė po karės galėtų supirkinėti žemes ir užmokėtus šerus skirstyti dalininkams. Ir iš ties, jei kokie pasitikėtini žmonės apsiimtų dabar tokią bendrovę suorganizuoti, galėtų atlikti milžiniškos svarbos darbą.

Ne vien dėl žemės apsimokėtų ir vertėtų po karės Lietuvon grįžti. Kas žemės nenorės dirbti, galės Lietuvoje po karės rasti kitas progas. Taikome į biznį. Veik visą Lietuvoj pirklybą, pramoniją savo rankose turėjo žydai, arba kiti svetimatačiai. Pirmia lietuviai su bizniu pradėti, reikėdavo tą patį, ką varytai aštri konkurenciją su žydais. Patį konkurenciją būdavo nelygi. Pas lietuvį nebūdavo nei užtekintų pritymo, reikėdavo susirasti pirkėjus, atitraukiant

juos nuo žydų. Ant galo pačiam lietuviai prekės didžiūmoj reikėdavo imtis iš tų pačių žydų. Pas juos vienybė, kuri iš pakrikusių žydų sudarydavo lyg kokį organizuotą kūną. Su juo konkuruoti būdavo nelengva.

Po karės dalykai turės kiek kitokią išvaizdą. Karės viesulomis siaučiant, Lietuvoj pirklyba, pramonija dikičiai tapo sugadinta. Vienur dirbtuvės, krautuvės tapo išgriautos, prekės sunaikintos. Savininkai, taip sakant, liko be kapitalo, kuris prekėse buvo indėtas. Kitos važbos įstaigos savininkai turėjo bankrutuoti, esant tokioms nepaprastoms aplinkybėms. Iš to atžvilgio daugiausia nukentėjo žydai.

Vaižba, pramonija — amerikiečių vienu žodžiu tariant biznis po karės Lietuvoj turės atgyti. Čia tai ir pasitaikys lietuviams auksinė proga Lietuvos biznį pasigauti ir savas rankas. Suvargę, nubiedinti vietos lietuviai, nors ant vienos papėdės su žydais atsistoję, vargu galės bijoti savo rankas pasigauti. Tam priežastis — kapitalo stoka. Kas turės daugiau pinigų, į tų rankas papuls Lietuvos biznis. Amerikos lietuviai kapitalo, jau tai sutaupyto, jau tai biznyje indėto, turi.

Jei manoma, kad Amerikon lietuvius atginę lengvesnės duonos ieškojimas, biznyje progos, tai ar nepaviliotų juos tas atgal į Lietuvą? Jeigu prie to dar prikergti mažesnius didesnius tėvynės meilės jausmus, mūsų biznieriai, rods, turėtų Lietuvon grįžti. Konkurenciją Lietuvoj panaikins karė. O parsivežant Lietuvon šiek-tiek kapitalo, lietuviai amerikiečiai labai lengvu būdu vaižbą, pramoniją galės pasigauti ir savo rankas. Pridedant dar platesnį prisirišimą, ingijimą Amerikoje biznie-

rišką proto sumetimą, prityrimą, lengva numanyti, kad lietuvius biznierius Lietuvoje tik pasisekimas telaukia, neminint to, kad lietuviai saviesiems kas sykis labiau užjaudžia, savuosius remia.

Ant galo, jeigu Lietuvai pasisektų išgauti šiek-tiek laisvės — ar nemaloniau būtų Lietuvoje gyventi, nors ne prie pilnos, bet visgi savos valdžios? Grįžti po karės Lietuvon reikia, nes mums Lietuva pasitiki, kad mes, o ne kas kitas ją atbudavosime atstatysime. Apvilti tą tėvynės laukimą būtų negražu, ir jai perskaudu. Turint kiek tėvynės meilės, biznieriškos nuovokos, mums Lietuvon grįžti netik privalu, bet ir apsimoka.

Garbingas Darbas.

Nieką taip nemėgstam mūsų laikraščio bendradarbiai, redaktorius rašyti, kaip kitus peikti, ieškoti ydų, rašyti kritikas ir prie visako gale prikerkti graudingą pamokslą. Taip esant kartais įsivaizdinai, kad pas mus nieko gero nėra, nieko rimto neveikiamo. Išrodyti, lyg vieną tik blogumų pas mus esama.

Bet taip nėra. Sale savų, plakimo, nupeikimo tiradų, dirbama ramus kultūringas darbas. Norėčiau čia su visais sykiu pasidžiaugti tuo, nors iš pažinros menku, bet mūsų gyvenime svarbiu darbu. Peikti, kritikuoti nusiūdo. Nors sakoma, kad blogumų greičiau galima patėmyti ir lengviau ką peikti, negu rimtai svarstyti, vienok drįsiu gerumus medžioti.

Atsisukdamas, visgi nuoblogo pradėdu, nes jau baisiai mums šviesos stoka. Pas mus taip yra — vieni prasitrinę, prasilavinę padangėmis skrajoją, kuomet didelė mūsų tautiečių dalis tamsybėse tūno. Politikaujama, graitomasi tokių dalykų, kurie tik augštai kultūroje pakilusioms tautos prieinama. Pamirštama vienas toks dalykas, kad sulyg statistikos žinių apie mūsų išeivijos nemoka skaityti, o apie mokyklą rašyti nėr ko ir kalbėti!

Jei koks kada klausimas stovėjo prieš mūsų akis, tai su juo visados greta ir daugelio mūsų brolių ir sesučių tamsumo klausimas atsistodavo. Jis buvo ir bus vienu iš opiausių mūsų klausimų.

Kaip malonu pastebėti, kad to klausimo išrišimo pas mus imamasi. Be didelių reikavimų, šukavimų, garsių kalbų, bet tyliai, nepastebimai. Štai kad ir Moterys Sąjunga. Pastatė savo obalsiu, kad nebūtų tokios moteris sąjungietės, kuri nemokėtų rašyti ir skaityti. Ir džiaugtis tereikia, kaip jos uoliai už to darbą imasi, kiek energijos indėda. Visur, kur tik gali, steigia vakarines mokyklas, kaip sąjungietės, taip ne sąjungietės moteris ir merginas mokina skaityti, rašyti, lavina. Ne vienai mūsų tautietei jos suteiks progą ir pravers duris per raštą pažvelgti į visą plataus pasaulio judėjimą, paskatins iš beraščių pasviečio išeiti į platesnį, erdvesnį pasaulį. Ar mokame apkalnuoti tą jų darbą? Jis lietuviams yra dideliu, jis yra taip lygiai gražas ir pažymėtinas, kaip ir kiekvienas kitas prakilnumo apsiereikšimas mūsų tautoje. Tai mūsų moterys.

Tiktėtasi iš Vyčių daug gražių darbų ir neapsirakta. Jie taip pat prisiėgė visą eilę vakarinių mokyklų, kur mokiniams, lavinami, kas tik lavintis nori. Kaip pernai žiemą jie steigė vakarinius kursus, taip ir šiemet. Tik jau daug plačiau, sistematiškiau. Per visas lietuvų kolonijas, jų mokyklas lanko šimtai, o gal ir tūkstančiai asmenų (Manau, kad žiemai užsibaigus L. Vyčių centras išduos apie kursus visas atskaitas: kiek mokyklų buvo, kiek lankytojų, kiek buvusių analfabetų išmoko skaityti etc. Tuomet bus galima tikriau sužinoti ir gerai nusverti, apvertinti visą darbą).

Neapsistojama vien tik ant mokyklų. Advento, gavėnios laiku vienu, kitu plenuojama ir jau rengiamos paskaitos, žmonėms aiškinama apie sveikatą, hygieną, supažindinama, jog kiek galima, su tautos reikalais, tautos judėjimu, aiškinama blaivybė ir daugelis kitokių dalykų. Ir čia mūsų visuomenė pliusas. Biskis po biskio mūsų išmokstama

veikti rintą kultūros darbą, šviečiamus.

Analfabetų pas mus procento mažinimas yra begalo svarbus. Prie beraščio, bemokslio juk sunku prieiti, kuomet šiais laikais praista, laikraščiai virsta vienu iš svarbiausių mūsų gyvenimo judin-

tojų. Pasidėkojant vakariems mokykloms per šią tik žiemą mūsų analfabetų skaičius sumažės keliais šimtais, jei ne tūkstančiais. Toj linkmėj veikimas yra pagirtinas ir garbė tiems, kurie tuo užsiima.

J. Š.—as.

Drabužiai Lietuvos Pavargeliams.

Tautos Fondo valdyba ne paprastame susirinkime, Pittsburgh'e, lapkričio 10 d., 1915, nutarė kreiptiesi į visuomenę, kad geros valios lietuviai, o ypatingai lietuvaitės, malonėtų parinkti drabužių nuo vertelgų ir šiaip žmonių ir tuos drabužius pasiųsti į vieną vietą, iš kur bus per Raudonojo Kryžiaus Draugijos tarpininkystę pasiųsta Lietuvon.

Rinkėjų ir drabužių aukotojų vardus, pavardes ir kas kiek surinko ar davė, apsiėmė sutvarkyti ir laikraščiuose pargarsinti kun. F. Kemėšis.

Drabužių priėmimui vietą gavomę Lietuvių Darbininkų Sąjungos name, 242 West Broadway, So. Boston, Mass.

Taip susitvarkę — kreipiamės į geros valios lietuvius ir lietuvaites, kad teiktusi energingai subrukti rinkti drabužius iš svetimatačių ir mūsų pačių pasiturinčių žmonių.

Drabužiai, žinoma, turi būti jau jeigu ne visai nauji, tai bent cisti — rūpestingai išvalyti, išskalbti. Tautos Fondo skyriai, ir visi tėvynainiai, nuoširdžiai raginami padėti drabužių rinkimo darbą su geru apgalvojimu. Lietuvai drabužių taip labai reikia, kaip ir badaujantiems duonos. Šiltai apsirėdęs žmogus ir bado daugiau gali pakentėti, negu sustingęs nuo šalčio. Tūkstančiai mūsų viengienčių tikrai sušals šią žiemą delei stokos pastogės ir drabužių. Ar mes galime ramiai laukti kol taip atsitiks? Jeigu ir turės žmonės mirti iš bado ir šalčio, lai būva mūsų visų sielos grynos nuo išmetinėjimo: "per mano neveiklumą, vaikas ar senelis be laiko sušalo. Visa tūkstantinė alkanų — nuogų milnia šaukė mano pagalbos, o Pradėkime darbuotis, o mūsų širdis už mūsų nuovargį Lietuvos garbės ir gerovės sugrąžinimui.

Visokiuose drabužių rinkini-

Mūsų tautai mirtinas nuostolis! Tiek svieto, visai nereikalingai ir be jokios pačių žmonių kaltės, išnaikinta ne staigia širdį perskriodžiančios kulipkos žaidė, bet laipsniškai baisiausiajį vargą, badą, šaltį ir beviltę kenčiant. Ant karės lauko staigi mirtis yra ne taip baisi, kaip beviltinis, nepertraukiamas visų kūno reikavimų nepatenkinimas ir aiškus artinimasis prie savo kapo. Išsivaizdinkime sau šeimyną, kurios tėvas už rusų ar vokiečių garbę galvą guldo ant karės lauko, o moteris išgabenta kur į Siberiją, gi maži vaikeliai nepažįstamų žmonių priglaudžiami ir maitinami bei dengiami, bet kaip? Nėra nieko mūsų tėviškės, nes tikrai kapai riegos ir vėjas pelenus nešioja. Nuo šalčio sustingę lūpos negali nei mandagiai susimylėjimo prašyti...

Jau antroji karės meto žiema spaudžia niekuo nekaltus mūsų brolius, sesutes. Kadangi mūsų gimtinį kraštą Lietuvą neapsakoma karė atvejų — atvejais nušlavė, viską, ką žmonės brangino nuo senelių palikimų, likosi atimta arba sudeginta. Mūsų darbuotis žmonės dabar be pastovie, apdriskę slankioja, lyg kokie nusidėjėliai ir jų kentejimų galo nėra, kol motina žemėlė priglaudžia juos kapuose.

Ar mes galime būti kaltininkais bėlaikinių mirčių? Ar mes galime būti kaltininkais bado, šalčio ir kentejimų tų žmonių, tų kūdikių, kurių varnos galėtume prašalinti vieną kitą vakarą pasidarbavę — drabužius ar auksas berinkdami saviems viengieniams? O Pradėkime darbuotis, o mūsų širdis už mūsų nuovargį Lietuvos garbės ir gerovės sugrąžinimui.

mo ar siuntimo reikaluose, reikiama kreiptiesi į kun. F. Kemėšį, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. American Express Co. nukentėjusiems nuo karės siuntinėja drabužius veltui.

Tautos Fondo Valdyba.

SV. TĖVO BENEDIKTO XV FEDERACIJOS L. R. K. A. NARIAMS IR FEDERACIJOS L. R. K. A. KONGRESUI PALAIMINIMAS.

Federacijos L. R. K. A. Kongresas, kūręs atsibuvo ši metą Brooklyn, N. Y., 28, 29 ir 30 dd. rugsėjo mėn., nusisuntė šv. Tėvui telegramą, išreikšdamas šventam Sostui savo prisirišimo jausmus.

Šventasis Tėvas per savo Sekretorių, Kardinolą Gaspari, prisiuntė savo palaiminimą Federacijos Kongresui ir visiems Federacijos nariams.

Dabar gal ne vienas paklaus, delko šitas palaiminimas taip vėlai pagarsintas?

Tai atsitiko šitaip: Šv. Tėvo telegrama atėjo ant rytojaus po Kongresui, kada jau visi delegatai buvo išvažiavę. Aš, žemiaus pasirašęs, tą telegramą su Federacijos knygomis, kurias p. Julius Kaupas taipogi po Kongresui prisiuntė, pasiuntė kunigui F. Kemėšiui, kaip Kongreso pirmininkui, kad jis tą telegramą per laikraščius pagarsintų. Kun. Kemėšis, būdamas užimtas įvairiais reikalais, per ilgoką laiką tos telegramos nepatėmė, per vėla, sakosi, nebuvo gerės garinti. Bet, mano nuomone, geriau vėlai, negu niekad. Taigi aš, Kongreso vedėjo pagalbininkas, skaitau sau už priedermę apie tą šv. Tėvo palaiminimą visuomenei pranešti. Kadangi tai gan svarbus atsitikimas, ypatingai šiuose laikuose, nes tas Federacijos Kongresas priminė šv. Tėvui apie Lietuvų gyvenimą ir viešą veikimą Suvienytose Valstijose. O tai mums visai ne pro šalį.

Kun. N. J. Petkus, Federacijos L. R. K. A. Kongreso vice-pirmininkas.

CHORŲ MUZIKA.

MUZIKA REIKSMĖ GYVENIME.

Muzika yra viena iš didžiausių ir prakilniausių dailės šakų. Ji labai daug prisideda prie pakėlimo žmonių dvasios ir didesnio jų kultūriško susipratimo. Muzika aptašo ir sušvelnina žmogaus jausmus, pakelia juo dvasią ir žadina jame augštesnius ir prakilnesnius siekius.

Muzika yra prieinama visiems. Ją supranta ir piemenėlis ir darbininkas ir mokytojas. Muzikos tonai yra tai tiesiog visavietinė kalba, kurią vartoja visos pasaulio tautos.

Muzika turi didelę galę. Yra sakoma, kad patriotiškos giesmės, kaip tai: "Marsilais", "Wacht am Rhein" ir kitos, yra lėmėjusios karėse daug daugiau mūsų, negu didžiausios šių dienų kanuolės arba kiti išradimai.

Senovėje, kuomet turkai buvo galingi, mūsų ties Maritza jie pergalejo ir pavgė bulgarus. Paskutinėje, gi Balkanų karėje, bulgarai eidami į mūsų giedojimo himnų, kame yra apsakoma apie baisius turkų nužmumus mūsųje ties upe Maritza. Ne kas kitas, tik himnas sužadindavo kareiviuose dvasią ir bulgarai visuomet pergaleto prieu.

Kuomet Lietuvoje per 40 metų buvo uždrusta spauda, gimė dainos, kaip "Nuo Lietuvos mūsų Dauguvos" ir kitos, kurios žadino žmonių patriotiškus jausmus. Ir nors rusai brukte brukte lietuviams savo spaudą, norėdami tuomi juos surusinti, bet viskas nujė niekais. Lietuviai, dainuodami patriotiškas daineles, išlaikė ir savo kalbą ir papročius.

Muzika lydi mus nuo lopšio iki grabo lentos. Mūsų, norėdama užmigdyti savo mažutėlį, dainuoja jam "čiucia liulia". Laikė vestuvių muzika ir linksmos daineles yra vietininiu papuošimu tos iškilmės.

Namurūs, gedulingos giesmės ir varpų gaudimas lydi kiekvieną amžiną visų tėvynę. Karės metu muzika sužadina kareiviu-

se drąsą ir narsumą. Ramiam-gi laike — muzika yra geriausių mūsų draugu ir padėjėju. Linksmas dainelės palengvina mūsų sunkio darbą. Jautri melodija pridoda daugiau dvasios ir energijos. Smagiau piovėjui žiengia pjauti, užtraukus "Valio, mano dalgelis, valio!" Lengviau jūrininkui iirtiesi, jeigu jį daina lydi. Verpėjos ratelis visuomet spėriau sukasi, kuomet daina jai pritaria. Tikėjimas ir dora neturi geresnio rėmėjo ir pagalbininko, kaip muzika. Jausmingi muzikos tonai ir prakilnos tikinčiųjų giesmės, vienija visus ir žadina juose dievotumo jausmus. Graikų galvočius Platonas sako: "taip kaip lavinimas ir mankštinimas yra reikalingas, idant užlaikyti sveiką kūną, taip — gi ir norint užlaikyti sveiką dūsią, reikalingas lavinimosi muzikoje". Pas susipratusias ir kultūriškai pakilusias tautas ir muzika savo turiniu prakilnesnė ir rimtesnė.

O pas barbariškas ir laukines tautas ir muzika žiauri, prasta. Tas pats Platonas sako, "jeigu norite gerai pažinti kokią tautą, studijuokite jos muziką".

Mes lietuviai turime pasididžiuoti, jog turime tūkstančius įvairių tautos dainų, kurias minkami savo ošimu ir laktėngalė savo tūkstančiais melodijomis išmoko mūsų prose-mūčius dainuoti. Dauguma tų dainų yra surinkta ir užrašyta, bet toli gražu ne visos. Būti gaila, jeigu, užėjus šiai baisiai kare, neužrašytosios žūtų.

ZYDŲ SENOVĖS MUZIKA.

Dainos ir muzika gilioje senovėje buvo praktikuojamos tarp necivilizuotų ir barbariškų tautų, ypatingai laike jų šokių arba tikėjiminių apeigų. Labiausiai pastebėtina plėtojimosi muzikos tarp žydų ir graikų. Pastarieji, turėdami tankius susinešimus su aigiptiečiais ir Asirija, paveldėjo nuo jų daug dailės ypatybių.

Pas žydus giesmės ir muzika buvo didžiausiu jų tikėjiminių apeigų papuošimu.

Idant turėti išlavintų žmonių dėl įvairių tautos reikalų, žydai steigdavo mokyklas, kame levitai mokino jaunus vyrus įvairių mokslų šakų, būtent: mokslo, dailės, muzikos ir poezijos. Sulyg gabumo mokiniai buvo skirstomi į grupas. Vieni mokinosi giedoti, kiti ant instrumentų groti, o turintiesiems tveriančius gabumus, buvo pavesta rašyti poezijas ir komponuoti jiems melodijas. Iš tų mokinių buvo renkami solistai, sudaromas choras ir orkestra. Kuomet žydai pergalejo faraoną ir pasiluosavo iš Aigipto nelaisvės, rinkinių dainininkų choras, pritariant orkestrai, išpildė Maizėsiaus ir Miriamos triumfo giesnę.

Karalius Dovydas pastatė žydų muziką ant tvirtų pamatų. Būdamas patsai dideliu muzikos mylėtoju ir turėdamas pastebėtinai tveriančius gabumus, kurinos dar daugiau išlavino levitų mokykloje, karalius Dovydas daug pasidarbavo muzikos dirvoje. Jis pamatė, jog giesmė ir muzika papuošiant ir iškilmingai apvaikšiojant pamaldų apeigas, lengviau galės į žydus padaryti intekmę, suvienys jų gimines, galės užtikrinti šviesesnę ateitį.

Dovydas patsai įvedė kaikurias ceremonijas, kaip tai: parnešimas arkos į prirengtą vietą, tabernakulų vadinamą. Jisai pavadė lavintiesiems muzikams surengti ir atskančiai išpildyti tas ceremonijas. Išrinktinių lavintų giedorių buvo suorganizuotas milžiniškas choras, kuriam pritarė skaitlinga harpų ir psalterių orkestra. Trys vedėjai garsiai mušdami į cimbolus prilaikė tą skaitlingą dalyvaujančiųjų barį, idant visi galėtų kartu giedoti. Kitos eilės tarpais kartodavo tuos pačius posmus. Dovydas ėjo priekyje ir protarpiais giedodavo ir improvizavo ant harpos, o choras jam atskandėdavo.

Laikuose Salomono viešpatavimo, muzika pas senovės žydus pasiekė augščiausiojo laipsnio. Kuomet rengtasi prie apvaikšiojimo naujai pabudavotos šventyklos, Salomonas įsakė, jog dėl tos milžiniškos pašventinimo apeigos, o vėliau dėl pamaldų, būtų padirbta

iš geriausio vario 200,000 trimtų ir trombonų, 40,000 styginių instrumentų, kaip tai harpų ir psalterių, del Levity choro būtų pastatinta iš geriausios drobės 200,000 apsiaustu. Tokia paviršutinė išvaizda ir milžiniškas skaitlius dalyvaujančiųjų turėjo daryti begalę didelių įspūdį. Su mirėta to didžio valdono ir muzika pas žydus nupuoė, ir jos vėliau jau nebeatgaivino.

MUZIKA PAS SENOVĖS GRAIKUS.

Kuomet žydai savo chorų paviršutinę išvaizdą ir jų milžinišką skaitlingumą stengėsi padaryti įspūdį, graikai atkreipė daugiau atidosis į artistiška muzikos išpildymą.

Graikų muzika buvo paremta ant filozofiskų išvadų. Jų muzikoje buvo išdirbta forma, ritmas, nustatytos gammos ir jų būdas. Graikai tais laikais ypatingai iškilingai apvaikšinėdavo šventes muzikos dievačio Apollo ir vyno dievačio Baecho. Pas jų tvarkymas ir organizavimas chorų buvo valdžios rankose. Jeigu kuris iš poetų norėdavo, idant jo veikalas būtų perstatytas, turėjo kreiptiesi su tuo reikalu į valdžios magistratą. Ir jeigu valdžia atrodavo, jog veikalas yra užtektinai tinkamas perstatymui, tuomet būdavo renkami iš visų aplinkinių lavinti dainininkai.

Turtinga akėsa aprinkdavo už gaspadorių (choragų vadinamų), kuriai parūpindavo choristams rūbus ir praktikuojimo vietą. Chorą lavino muzikos žinovas, padedant orkestros vedėjui.

Chorų tvarkyme ypatingai sunku buvo rasti atsakančių gaspadorių (choragų), nes suorganizavimas gero choro susidedavo su išlaidoms. Vienas tų laikų choragas tvarkėdamas chorą į du metus išleido 10,800 drachmų (apie 2,500.00 dol.), kas padaro milžinišką tų laikų pinigų sumą.

Chorų giedojimas ir muzika pas graikus buvo laikoma augštoj pagarboj. Jų filozofai pašvėsdavo daug laiko suradime geresnį bū-

INFORMACIJOS.

Vaikų Skyriaus Konstitucijos.

Vykdanant reformas susivienijime, prisiėjo pertvarkyti ir vaikų skyrių. Pirmiau vaikai nuo 12 metų buvo priimami prie didelių narių skaitliaus: mokėdavo lygias mokesnis, kaip ir visi nariai pirmam apsaugos skyriuje, na, ir žinoma tokiu būdu turėjo pilną sprendžiamąjį balsą aptarime susiv. reikalų. Tiesa, mes ant seimų vaikų nerinkdavom ir seimuose vaikų atstovaujant kuopas niekuomet nesimatydavo, nors, jie turėjo teisę pagal seną konstituciją imti dalyvumą Seimuose ir visuose susiv. reikaluose. Rodos, aiškiai suprantama, kad taip buvo negerai; jeigu vaikai, neturintieji pilno supratimo, delei savo jaunų metų, nebuvo prileidžiami svarstyti ir spresti organizacijos reikalų — tad kaipgi jiems buvo galima suteikti lygias teises, priimančias susiv. reikalus? O viešok taip buvo!

Taigi aišku jau iš šito, kad buvo daroma klaidinga; betgi toji klaida nebuvo patenkiama, arba bent neatreikiama atidos, pakol pradėjome registruoti čarterį ir tula valstija atmetė mūsų aplikaciją, reikalaujant įregistruoti čarterį — iki tik del to. Mūsų susivienijimas, pagal rūši, iš valdžios pusės yra priskaitomas kaip broliškosios pašėpos (fraternal) organizacija. Sulyg valstijų teisių, nariai negali būti priimami jaunesni, kaip 16 metų, kitose (daugumojė), ne jaunesni, kaip 18 metų. Todėl jau vaikų skyriaus yra užvestas nuo senai, ji panaikinti negalima, tikrai prisiėjo būtinai pertaisyti. Dabar vaikų skyrius bus vedamas visai atskirai ir likosi pagamintos vaikams atskiros konstitucijos ir jau yra išsiuntinėtoms visoms kuopoms, kuriose randasi vaikų skyriaus narių. Toje pat konstitucijos knygelėje užrašyti ir vaikų narių mokesnis; ten antroje pusėje knygelės yra pagaminti tam tikri lapeliai mokesnių užrašymui. Vaikai, kurie da neturi pasiekę 18 metų, betgi jau yra intraukti centro knygoje prie didelių skyriaus ir jiems buvo išduoti kiti, didelių narių skyriaus paliudijimai, — tie pasiliks prie skaitliaus didelių, 1-am skyriuje iki suaugusiųjų metų, pasikliau galės persikelti ir ant didesnės sumos apsaugos, jei norės; gražinti atgal juos ir vaikų skyrių, jau negalima. Nesipriešina nei valdžia. Kurie dabar yra vaikų skyriuje, tie turės pasilikti iki pasiekę 18 metų. Taipogi tie, kurie dabar prisirašo jaunesni kaip 18 me. Jos žmonija, kurkas už metų, tegali būti priimami Lietuvos žmonija, didesne,

tik ir vaikų skyrių.

Tą kuopų raštininkai privalo gerai išitęmyti, idant neįvyktų nesusipratimas narius prirašinėjant. Kuopų, raštininkai, tenepamiršta perskaityti vaikų skyriaus konstituciją, idant žinotų, kaip tas skyrius tvarkysis.

J. S. Vasiliauskas,
Susivienijimo Raštininkas.

SKAITYMAS.

Kun. Struckus, S. L.
R. K. A. Knygius.

Gerbiamoji J. Gabrio knyga — „Lietuvių Lenkų Unija“ — jau pasirodė. Tiesą tarant, šiai knygai reikėjo pasirodyti jau du metus, bet ačiū ypatingam mūsų nerangumui, pamatysime ją tik dabar. Kaip ten nebūtų, tai knygą, apie kurią organe jau buvo minėta. Tai knyga, kurią kiekvienam tikram tėvynainiui perskaityti rekomenduojame. Tai knyga, kurios išleidimo lėšas susivienijimas panešė apsiėmė, kad tik sveiką, subrendusį savo nariams skaitymą suteiktų. Gailu, kad mes panašius raštų tik tiek mažai turim.

„Lietuvių — Lenkų Unija“, tai amžinai neatnežgama problema, kuri, nežinūrinį ir griežtą lenkų užsiėmimą, vietoje istoriškojo dokumento, legendos pusės krypta. Gal būt, kad šis istoriškas kivrėas pagimdyt ne vieną „Homera“, bet niekados neatrodys šventu taip, kaip kad lenkai jį matyti norėtų... Nelaiminga Lenkija, atsidurusi netikusios, anot gerb. autoriaus, „šlektos“ globon, turėjo frankyties ir ant pečiaus ir po pečiaus. Kas tik nenorėjo, tas jos „koronos“ nevalkiojo: ir švedai, ir ungariai, ir čekai, prūsai ir lietuviai, o kada jinai nušuto taip, kad nieks jos ant galvos imti nemanė, tada lenkai iš paskubino ją „Regina Poloniae“ primesti.

Bet, tai dalykas lenkų. Jų ratai, jų ir vežimas. Mus-gi visai kas kita apeina, būtent, kodel lenkų „korona“, besikarstydama ant įvairių galvų, nepriskreto taip tandžiai nei prievienos, o tik prie Lietuvos? Šis keblus klausimas gerb. J. Gabrio knygoje tik murga! Lenkai mums būtinai inkalbėti nori, kad būk tai neva Kristaus mokslas, artimo meilė juos Lietuvon atvedė, gerb. J. Gabrys-gi faktiškai daro, kad ne tai, o tik grynai ekonominis bei moralis lenkų nupuolimas. Kitaip ir būti negalėjo. Lietuva anuomet iš kiekvieno atžvilgio geriau stovėjo už Lenkiją. Jos žmonija buvo bent triskart didesnė už Lenkijos. Jos ūdas, armija buvo geriausias padėjis prisirašo jaunesni kaip 18 me. Jos žmonija, kurkas už metų, tegali būti priimami Lietuvos žmonija, didesne,

gyveno didžiausiam suti-kime. Lietuva, būdama pa-čiame savo smagume, ne-reikalavo laikyties skver-no pusgyvės Lenkijos. Len-kija tai numanė ir delto tai slenka prie jos intrigo-nis, apgavyste. Vien tik todėl, kad Jogaila veda už moterį Jedvygą, Lenkija soka, kad jau Lietuvai gal-las. Argi ne svajonė? Gedi-minas leidamas savo duk-terį, Aldoną už lenkų ka-raliaus Kazio, netik nepasi-savino Lenkijos, bet dar-jai 34.000 vergų gražino. Žiūrėk, kaip jau už tai Len-kija atsimoka!

Jeigu Jogailos—Jedvygos ryšis visiškai „panaikino“ Lietuvą, tai kokių stebuklų išliko gyva Švedija, Un-garija, Prūsija? Juk am, tautų vyrai ir moters ne-šiojo Lenkijos vainiką taip pat, kaip ir Lietuvos Jo-gaila. Žodžiu gyvai ir svei-kai Lietuvai, Lenkija nori inkalbėti mirtį... Ši kny-ga, tai tikras Zepėlinas lenkų abazė... Mesgi skaitykime ir džiaugkimes su-laukę raštų, kurie viešai, drąsiai mūsų skriaudas pa-sauliui skelbia. Šią knygą kožnas narys gaus veltui.

PITTSBURGH, PA.

SLRKA. 87-ta kuopa laikė prakalbas lapkričio 25 d., apie pirmą valandą po pietų, vietinės Lietuvos Sūnų draugystės salėje, ant Belmont Str. Programas buvo labai puikus, nes susidėjo iš prakalbų, dainų, dialogų ir deklamacijų. Kalbėtojai buvo p. Miliauskas, kuris kalbėjo apie Susiv. reikalus ir kun. S. J. Čepanaitis, kuris aiškino publikai Lietuvos Istoriją, primindamas ir dabartinį Lietuvos padėimą karės lauke. Kalba padarė labai didelį įspūdį ant žmonių, iki šioliai ši Pittsburgho dalis nebuvo girdėjus gerų ir pamokinančių prakalbų, vien tik šliuptarnių koliojimus prieš tikėjimą. Po kun. Čepanaitis kalbai buvo daryta kolekta del nukentėjusių Lietuvoje. Surinkta viso \$26,70, kurinos pasiūsta Tautos Fondo ūdas.

Galima pagirti p. J. Scholles, kuris puikiai sudainavo solo „Kur Baknė Samanuota“; turi labai malonų balsą. Taipgi atsižymėjo J. Kizis su M. Stankevičute dialoge „Pasikalbėjimas vargdenio su ištautėjusia lietuvaitė“. Labai gerai atliko savo roles, nes turi tikrą lietuvišką akcentą. Nors buvo prastas žmonių užsilaukimas, bet kiekvienas galėjo suprast jų žodžius. Neprastai deklamavo ir Elzbieta Lukošutė „Is Tėvynės“.

Dainų negaliu per daug girti, bet ir nepelkin, nes tik pirmą kartą allegheziečiai pasi-rdė viešai su tautiškomis dainomis, tad ir negalima iš jų daug reikalauoti. Su laiku gal pasistengs geriau padainuoti, nes pradžia yra visiems labai sunki.

Garbė allegheziečiams, kad ir jie neatsilikia užpakalyje visų kitų Pittsburgh'o dalių, o ypatingai Povilai Barjori, kuris su vietinės parapijos vargonininko pagalba viską dailiai paruošė.

SHENANDOAH, PA.

Atsišaukimas.

Vietinės S. L. R. K. A. knopos susirinkimuose, laikytuose paskutiniame burtainy, užmanyta sušaukti Konferenciją delei kai-kurių svarbių reikalų aptarimo. Tą užmanymą vykina S. L. R. K. A. 40, 4, 74 ir 96 kuopos.

Todėl atsišaukiame į visas Pennsylvanijos valstijos kno-

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 85 kp. laikys priešmetinį susirinkimą, 12 d. gruodžio, 1:30 val. po pietų, šv. Kryžiaus parap. svetainėj. Gerbiameji nariai malonekite susirinkti koskaitlingiausiai, nes turime, labai daug svarbių reikalų aptarti. Bus rinkimas naujos veldybos 1916 metams ir aiškinama apie naujas reformas.

Taip-pat pranešame kad vakare tą pačią dieną 7 val. vak., Didžiojoje svetainėj bus prakalbos, surengtos mūsų kuopos. Meldžiame skaitlingai atsilankyti, nes bus aiškinami Susivienijimo reikalai.

Kviečia visus.
J. J. Palekas, pirm.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 15-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą, gruodžio 12 d. 1915, 12 val. dienoje, šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visi ssnariai privalo būtinai atsilankyti ant šio susirinkimo, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

Taip-pat, gerbiameji ssnariai, turėsite kožnas užsimėti — už organą „Draugo“ ateinančiams 1916 metams.

G. S. Zakas, rašt.

BRIDGEPORT, CONN.

S. L. R. K. A. 9-ta kuopa laikys ekstra susirinkimą nedėloje, gruodžio 12 d. 4:30 val po pietų, tuojaus po mišparų, parapijos salėje. Visus narius, kurie priguli prie kuopos maloniai kviečiame ateiti, nes būtinai turime sumokėti paskutinio 30 seimo nutartus 25 c. Taip-gi yra reikalingi narių antrašai ir pradžiai mokesčiai už organą, nes paskiaus jau bus per vėlu.

J. J. Šaučiūnas, raštininkas.

SEKANCIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:

1. „Būdas senovės Lietuvių“ — Daukanto.
2. „Chistamatija“ — kun. Miluko;
3. „Europos istorija“ — Freeman;
4. „Lietuviai Amerikoje“ — Jono;
5. „Kuoni žmonės gyveno“ — Jociaus;
6. „Petras Žemaitis“ — Astrauskis;
7. „Kražių skerdynė“ — kun. Žilinskis;
8. „Diedai ir Gražina“ — Miekas;

Ant aplikacijos turi būti kuopos antspauda, ir parašai viršaičių ir krasos ženklelių už 10c.

Kun. S. J. Struckus.

SUSIV. LIET. R-KAT. AM. VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas, — K. Krušinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Prezidentas, — A. Petranskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.
Sekretorius, — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.
Kasierius, — Pranas Burba, 458 Main st., Edwardsville — Kingston, Pa.
Kasos Globejai: — J. Stulgaitis, 122 S. Mead st., Wilkes-

Barre, Pa.
J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.
Dvasiškas Vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Knygius, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.
Gydytojas, — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

CHICAGOS APSKRIO, S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.
Rašt. J. J. Palekas, 4629 S. Paulina, st., Chicago, Ill.

S. L. R. K. A. PITT-SBURGH, O APSKRITIES VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas Jos. J. Tumasonis, 208 E. 14th ave., Momestead, Pa.
Vice-prez. J. Miliauskas, 1910 Carson, st., Pittsburgh, Pa.
Sekretorius Kostantas Vaišnoras, 408 Tabor st., Pittsburgh, Pa.
Kasininkas kun. S. J. Čepanaitis, 318 — 4th ave., Momestead, Pa.
Dvasiškas vadovas kun. M. J. Kazėnas, 318 — 5th st., Donora, Pa.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau savo sesers Onos Abakaitės, Kauno gub. Šiaulių pavieto, Papilės parapijos. Girdejan, kad gyvena Chicagoje. Ji pati ar kas kitas atsišaukite šiuo antrašu:

Jonas Abokas,
254 C. st., So. Boston, Mass.

PAIEŠKAU geros moteries arba merginos prie namų darbo.
S. A. SLAKIENE,
3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Fotografijų galerija ant par-davimo. Labai pigiai ir geroj vietoj. Visi aparatai yra konau-jausi ir geriausi. Pinių visų iš kart nereikia mokėti.

Priežasties pardavimo: negaliu apžiūrėti dvi vieti, prieda-čiai. Kas nori daugiau infor-macijų, kreipkitės šiuo antra-šu:

J. P. Petraitis,
1505 Carson st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.
47—50

INDEX JŲSŲ SUTAUPYMAS ir užtikrink jūsų ateitį stebuklingose derliose žemėse Arkansas ir Louisianoje. Daug kolonijų jūsų tautos žmonių jau įsistėgė prie Roek Island getz-kelių, ir jie turi gerą pasiseki-mą. Jūs tą pat galite padaryti, ir ši žemė parduoda nuo \$5 iki \$10 už akėrį. Mūsų Immigraeijos Biuras gali suteikti vispuses, pasitikėtinias informacijas apie ūkininkavimo progas teritri-joj, kurių mes pasiulome. Rašyk jūsu pačių kalba pas L. M. Allen, Passenger Traffic Mana-ger Roek Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokindų su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso — \$1.60
Kas atsiųs išskirpes šita ap-garainimą iš „Draugo“ ir \$1.00 per money order, tau gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. Mikolainis
R. F. D. Route 2,
HUDSON, N. Y.

Gerb. Kunigams!

Malonu mums pranešti, kad „Draugo“ knygyne galima gauti Kalėdų Dovanos labai gražių naujausio leidimo Kalėdinių Paveikslėlių su lituviškomis malde-lėmis. Po daug imant specialė kaina. Reikalavimus išpildome veikiai.

Gerb. Vargoninkams!

„Draugo“ Knygyne galima gauti plotkoms ko-pertų su pasveikinimais Šv. Kalėdoms. Reikalaujant atspaudžiame vargoninko vardą. Kaina ant užklausi-mo, sulyg skaitliaus ėmino

KALEDINES ATVIRUTES

Labai dailios Kalėdinės atvirutės del siuntinėjimo giminėms ir pažistamiems pasveikinant su Švi Kalėdomis, gaunama „Draugo“ Knygyne. Kaina 5c. už 2, tuzinas už 25c. su prisuntimu.

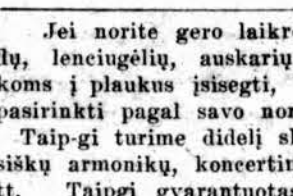
Didelis Uzdėjimas

Jubilerinės Krautuvės

John Jasinski

4642 South Ashland, Ave.

Visokiais Auksiniais ir kitokiais daik-tais k. t. ziegorelių ir lūčių daiktų.

Jau išėjo iš spaudos

Krikščioniško Mokslo KATEKIZMAS

tinkamiausias vartoti

Parapijinėse Mokyklose

Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Koncilijaus

Pagal angliško sutaisė

Kun. F. B. Serafinas

KAINA: Dalis I 15 c. — Dalis II 25 c.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

STEBUKINGOS SZUKOS

10 LABAI GERU STUKU UZ \$1.00

Su niekuo taip žmogui nepalankinami kaip su geromis stukomis. Kuris žmogus moka geru stuku, tas visados pralaidžia laika linksmiai visi ir myli ir laiko gėdrio žmogus. Ta broliu gali ir ta pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar smilaukai geriausios progos, nes tik už 1 dol. gausi 10 labai geru stuku. As sau lietuvių, magikas ir herododamas (sauras, patyriau, kad lietuviai labai myli stukas, todėl as dabar pasi-rungiau tik už 1 doleri parduoti 10 geriausiu stuku, todėl nelauk agai, ušiderindok tuojau, o po dienos visi manys, kad tu esi labai man-drus žmogus, arba tri velnia. Stukos, kurias as jums pasiūsiu, yra labai lengvos padaryti, tep kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuo-laus padaro. Visas reikalingas prietaisai ir lietuviška pamokijima kaip tas stukas padaryti, išimtinai ta pačią dieną kaip gauau orderi. Nusintimo kaštus as apmok. Prisiųsk 50 c. gausi tas stukas.

JUOZAS SZELIKAS, 3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKŠINĮ 23 AKME-NŲ GELŽKELIO LAIKRODŽI.

Auksiniai, panašūs ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų „Accuratus“ laikrodžių tikslu už \$5.75 žėdą. Tie gražūs laikrodžiai puikini išrėžyti, dubeltavi lūkstai, ge-rai laiką rodanti, labiausiai keliaininkų naudojami, kurie tarsi daboti laiką, moteriški ir vyriški gvarantuoti ant 30 metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, ne-gėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorelį tai štai mūsų pasiūlymas: Mes nusipime šita laikrodžių kiekvienam C. O. D. u! \$5.75 ir ekspreso kaštus del peržiū-rimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cen-to. Mes riskuojame viską. Auksiniai grandinėlis duodasi dykni su laikrodžių. Adresas: EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 22, CHICAGO, ILL.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.
Raštininkas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Išdavininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa. Iždo globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Keliošis, 1344 So. Jackson st.
Pagalbininkas, Kaimieras Barba, 1416 So. Park ave.

Protokolo raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Rd.
Finansų raštininkas, Jeronimas Shemulinas, 759 Mariou st.

Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:
Juozapas Skuldziskis, 1112 — 10th st.

Raimunda Rulevičia, 1330 So. Jackson st.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didurgis, 1327 So. Park ave.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatvė.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA.

Pirm. — Marijona Jušienė, 129 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirm. — Pranciška Nutaitaitė, 2006 String st., Chicago, Ill.

Rašt. — M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.
Ižd. — Antanina Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Iždo globėjos: Pranciška Macijauskaitė, 4358 S. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Ona Nausiedaitė, 1447 S. 50th ave., Cicero, Ill.

Daktarė-Kvotėja: Dr. A. S. Šlakenė, 3352 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Dvas. Vadovas: kun. F. Keimėšis, 50 W. 6th st., So. Boston, Mass.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main st.

Vice-pirmininkas Mikolas Jaukevičius, 1614 15th st.

Protokolo raštininkas, Jonas J. Merčaitis, 1530 S. West st.

Finansų raštininkas ir Iždininkas Pov. P. Petrėnas, 429 Island ave.

Iždo globėjai: Jonas Zubinas, 1129 S. Church st.

Vincentas Kadzevičia, 411 Island ave.

Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543 S. West st., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ ŠV. JURGIO KARBIVIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.

Pag. P. Kudirka, 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Verackas, 1184 Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.

Išdavininkas V. Kavaliauskas, 22 Staravant ave.

Iždo globėjai: K. Spridavičia, 1025 Washington, st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.

Maršalka G. Glebas, 61 Staravant ave.

DRAUGYSTĖ ŠV. JONO

EVANGELISTO CHICAGO, ILL., VYRIAUSYBĖ.

Prez. Ig. Liekavičia, 1930 S. Union ave.

Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W. 19th Pl.

Prot. Sekr. S. Dargis, 638 W. 18 st.

Fin. Sekr. Petras Oliševskis, 718 W. 15th st.

Kasininkas Ant. Leknickis, 1445 So. Sangamon st.

Maršalka Petras Augustinas, 713 W. 17 Pl.

Susirinkimai paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apeizdos parapijos svetainėje, 18 ir Union gatvės.

NEKALTO PRASID. PAN. ŠV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL.

ADMINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vasiliūtė, 1349 So. Lincoln st.

Vice-pirmininkė — Anastazija Pavalkytė, 1340 So. Park ave.

Prot. rašt. — Antanina Kasilauskaitė, 1345 So. Park ave.

Finansų rašt. — Elžbieta Nardauskaitė, 1221 Victoria st.

Kasininkė — Marijona Zeleniakiūtė, 1320 So. Lincoln st.

DRAUGYSTĖ ŠV. JONO

KRIKSTYTJOJUS, MELROSE PARK, ILL., VALDYBA:

Pirmininkas J. Žvirblis, Box 595 Melrose Park, Ill.

Pirm. pagalb. V. Kiudolas, Box 151 Melrose Park, Ill.

Org. užžiūr. prot. rašt. A. Jasinskis, 1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.

Kasininkas J. Stefankevičia, 5001 12th st., Cicero, Ill.

Susirinkimai būsą kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, pirmą val. po pietų J. Waichinlio svetainėje, 2018 Lake st., kampas 21 atv. Melrose Park, Ill.

DRAUGYSTĖ ŠV. MYKOLO

ARCHANIOLO, COLLINSVILLE, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Prezidentas Juozas Gudelauskas, 239 N. Hesperia st.

Vice-prezid. Jonas Šimkus, 415 Autum ae.

Prot. rašt. Jonas Rudinskis, 600 N. Guernsey st.

Finan. rašt. Pranas Stankaitis, 916 High st.

Kasierius Mikolas Gudelauskas, 401 N. Hesperia st.

Kink. Andrius Simapavičia, 18 Wing st.

Izidorius Kimutis, 315 N. Center st.

Kasos glob. N. Giknis, 608 W. Short st.

Jonas Norkus, 904 Vandalia st.

Maršalka J. Rimkus, 902 Vine st.

Lankytojai ligonių: Vincentas Kimutis, 315 Center st.

Juozas Prismontas, 607 Autum ave.

Metiniai susirinkimai atsibūna 2 ketvergą sausio m. Pasmėtiniai 2 ketvergą liepos. Paprastai susirinkimai atsibūna, kas 2 ir 4 ketvergą kiekvieno mėnesio.

DRAUGYSTĖ ŠV. JURGIO KARBIVIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.

Pag. P. Kudirka, 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Verackas, 1184 Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.

Išdavininkas V. Kavaliauskas, 22 Staravant ave.

Iždo globėjai: K. Spridavičia, 1025 Washington, st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.

Maršalka G. Glebas, 61 Staravant ave.

vana bus auksinis laikrodėlis. Youngstowniečiai ir apilinkės lietuviai, nepraleiskite progos linksmai pasitikti naujus metus. Užprašo

Komitetas.

BROOKLYN, N. Y.

Draugystės Karalienės, Aniolij ir 56-tos kuopos S. L. R. K. A. laikys ekstra susirinkimą 3 dieną gruodžio (Dec.), 7:30 val. vakare, 73 Grand st., svetainėje Brooklyn, N. Y.

Gerbiamieji draugai, neatbūtinai pribakite ant šio susirinkimo, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

Su pagarba
Steponas Karvelis, sekr.

BIZNIEFIAI NAUDOKITES

PROGA!

Parodos Albumas.

Worcester'io Lietuvos Vyčių 26 kuopa išleis Parodos Albumą, kuriame tilps įvairūs apgarsinimai, parodos išdarbiniai, kurie apturės dovanas, paveikslai atsižymėjusių Vyčių, įvairūs aprėymai ir programai parodos vakarų.

Štai geriausia proga biznieriams pasigarsinti, kadangi šitie Albumai bus paskleisti po visas lietuvių kolonijas dykai.

Pigiausias apgarsinimas, kuris bus talpintas į Albumą, kainuos \$1.00. Už visą puslapį kainuos \$10.00, už pusę puslapio \$5 ir tt.

Siunčiant pinigus už apgarsinimus reikia išrašyti čekį ant išdėtinukės vardo, Matilda Sukiutė, ir prisiųsti tai čekį raštininkui P. Jataveckui, 20 Hacker st., Worcester, Mass.

Jeigu dėl kokių priežasčių neus galime išleisti Albumą, visi pinigai bus sugrąžinti savininkams.

Parodos raštininkas,
P. Jataveckas.

Reikalaukite!

Kiekvienas gaus dykai didelį "Draugo" Knygyno Kataliogą. Prisiųskite savo vardą ir pilną aiškų adresą.

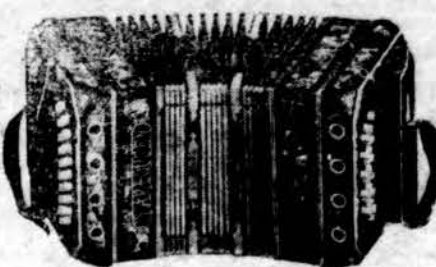
Adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 raktų oktavoje ir trigubai liežuveliai, dabar ji yra vartojama visų geriausių muzikantų Sovietų Sąjungoje.

Prasidėjus katalogo, jis yra veltui Georgi & Vitak Music Co.

4663 Gross ave., CHICAGO, ILL.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvių Išdėbinas

visokių ženklelių draugystėms, o ypatingai: kokių, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtų cellulino, šarpu, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieka artistiška

M. A. Norkunas

166 Malrosa St. Montello, Mass.

"ŽVIRBLIS"

NAUJAS JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Spalių mėnesyje pradėjo eiti vienatinis viso Amerikos, mėnesinis juokų ir satyros laikraštis.

"ŽVIRBLIS"

kurs neužgana nei kataliko, nei ciciliko, nei tautininko, bet visiems vienodai čirškia, ir nuo visų ima po 1 dolerį į metus.

"ŽVIRBLIS"

čirškia tik vieną kartą į mėnesį. Tuojaus reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gauna 25 centus. Apart to, kiekvienas agentas už kiekvieną šimtą surastų prenumeratorių gauna po 5 dolerius dovanų. Meldžiame siųsti prenumeratas ir korespondencijas. Vieną numerį visi gausit veltui tik prisiųskite savo adresą.

"ŽVIRBLIS"

Box 576

FOREST CITY, PA.

"EŽYS"

Jeji esi nuliudęs — "Eži" skaityk.

Jeji pats sugebi — "Eži" rašyk.

Nori sveiko juoko? — prie "Ežio" eik.

Pažink pirmą "Eži", ir tuokart peik.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvius. Atsiųsk adresą ir gausi pasiūlymą numerį uždyk, o kai pamatysi, tai visad "Eži" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 c. pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas:

"EŽYS"

213 Station Road, Dykehead Shotts

Scotland.

Klausyk Broli!

Aš duodu puikią naują barberišką britvą ir da pridodu monų arba juodą knygą, iš kurios kiekvienas gali išmokyti ir lengvai padaryti šimtus visokių štukų, kaip tai: kaip prigaundyti pinigų iš oro arba kaip tikrai atspėti žmogaus metus ir daug kitokių. Už tą viską prisiųskite man tiksliai 2 dolerius, o puiki britvą ir juodą knygą tuoj gausi prieš jumis stubo ant stalo.

L. PAULASKAS,

152 Millbury st., WORCESTER, MASS.

FARMA FARMA!!

110 akų gerai pradirbtos žemės, geri budinkai, gražus nedidelis sodas, žemė juodžemis su moliu. Vietoms juodžemis su žviru. Yra gražus materialinis miško. Graži upė bėga par tan žemę. Netoli gražaus miestuko ir gelžkelio šalėje lietuvių fermerio. Parsiduoda greitai laiku, už \$1,300, simta ir pusę reikia įmokėti, likusius ant ilgo išmokėjimo su 3-čių procentu.

Ateik arba rašyk tuojau.

JOHN D. SIMANOWSKI

239 Railway Exchange Bldg. Chicago, Ill.

Phone Wabash 361

"ATEITI!"

"ATEITIS" išleis 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subotomis darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eisdama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių ausitinkimų visam pasauliui.

"ATEITIS" yra vedama gabų redaktorių, kuriai sandarbiui kyla visai eilė žymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užabėti \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiesiems "Ateti" pamaityti, vieną numerį siunčiamas dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gelbekite Gimines!

per Lietuvius-Vokiečių Biurą

Visa Lietuva po Vokiečių valdžią, todėl visi liškai ir dokumentai turi būti rašomi Vokiečių kalba, nes lietuviški liškai cenzūra neleidžia. Mes turime tiesiogines susijungimus su Vokiečių konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoje. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujungime prašvusius gimines ir jų turtą. Verčiame ir parašome liškai gimines vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisiųskite savo lietuviški raštus liškai, o mes išversime vokiečiai. Reikale vertimus pavirtiname Notaru antspaudu. Norinti išvėsti ar parašyti liškai turi prisiųsti \$1.00. Jeigu norite kad jūsų paliktas turtas Lietuvoje nepažūtų, tai atsiųskite tuojau. Rašdami platesnių žinių įdekte stempą atakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietos. Lietuviams: Paprastai vakarais nuo 6 iki 9; Subotomis nuo 2 iki 9; Nedėlionis nuo 10 iki 4 po pietų.

Prie išsinarinimo ir įsijojimui

Tuojaus įtrink D-ro Richter's

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvių numylėtas naminis būdas

Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"

20c ir 50c buteliukas visose aptiekose arba atitinkamai

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Da-kart Savaitinis Laikraštis "SAULE"

Jau 25 metai, kaip išleis "Saule" laikraštis ir Pėnyčia. Prenumerata kasuotąja metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusei metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų.

Rašykite žadėdam, o gausite vieną numerį pasiūlymą dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahoney City, Pa.

"Draugo" SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudos

Darbus

Kaip Tai:

Konstitucijas, Tikietus, Užkvietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

CHICAGO, ILL.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augėtoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliarijoje mokslo, arba ir atskirum, yra mokinama: muzika, paikiymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale melžiamas kreipties prie Motinos Perdėtinės šv. antrašči:

Mother Superior,

St. Casimir's Seminary,

6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Geriausios angštos vertės aikrodėlių, žiedų ir brankmenų pasirinkimas žemiausią kainą Jus rasite pas

H. JOFFEY

4625 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasti nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome šimtinį įvairių paveikslų, kaip tai: Šv. Kazimiero, Šv. Antano, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Juozapo, Šv. Onos, ir beveik visų esančių šventųjų; Sald. Sirdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Rony V. Jėzaus, Sald. Sirdies Šv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Šv. M. P. ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.

Norėdami paveikslą

Atsakymas "Katalikui"

Katalikas susikivirčijęs su "Draugu" ir "Darbininku", išbėgęs tu laikraščio redaktorius, kreipėsi pagaliau (No. 250) į kunigus su perspėjimo žodžiu, ragino susipratusių katalikus atsiliepti, ką jie mano apie "Kataliką". Pittsburgh'o provincijos kunigai perspėjami atsiliepė, pasakė, ką jie mano apie "Kataliką", apie jojo perspėjimus ir žygius prieš kun. Kemėšį ir "Darbininką". "Katalikas" žtebėdamas, nors pats ragino, talpino Pittsburgh'o prov. kunigų atsiliepiamą ir priduria, kad jis talpina tą Pitts. prov. kun. žodelį, kaip nepaprastą indomybę bei lietuvišką *curiosum*. Ką gi ant to galima pasakyti? Ne ką kita, kaip tik tą, kad "Katalikas" su savo dvideive politika, su savo argumentavimo būdais ir yra toji nepaprastoji indomybė lietuvių išeičių gyvenime. Tokios "indomybės" tik ir gali pasilaikyti lietuvių katalikų tarpe, iki tie katalikai nėra užtektinai susipratę ir susiorganizavę. Bet nebeilgas tų "indomybių" amžius. Katalikų sąmonė ašiai tai "kemišinė politika", kurią "K-as" pasmerkia, sparčiai auga, "Katalikas" turės prisidėti prie viso katalikiško judėjimo, arba važiuoti sau sveikas ir laisvamanių abazą, kur "Kataliko" širdelė senai jau linksta...

"Katalikas" teisingai patėmijo, kad tie patys Pittsburgho provincijos kunigai (tik dabar daug daugiau) bando nuplėšti veidmainiavimo kaukę (lietuvų) nuo "K-ko" veido, ką neįtikėtoje "Kataliko" "šėry" širdį ir anais garsiais "K-ko" sukavimo metais apie katalikišką susivienijimo gerovę. Težino "K-ko" leidėjai, kad Pittsburgh'o prov. kunigai turi nuo seno išsidirbę savo nuomone, apie "K-ka" ir ligšiol neturėjo progos jos pakeisti, bet turi progą ir gana priežasčių ir toliau jos laikyti. Visi gerai žino ir atsimena, kad "K-kas" visa gerklė šukavo apie Katalikų Susivienijimo gerovę, kuomet tikėjosi tapti organu, bet netekęs vilties pasilikti organu, visai nutylėjo ir dabar katalikų lietuvių Susivienijimu mažai

tesinteresuoją. Kodel "K-kas" tiek mažai terašo dabar apie K-kų Susivienijimo reikalus? Ar jau dabar neberekalinga Sus. agitacija? Katalikų Susiv. įvyko reformos ir pagerinimai ne ašiai "K-ko" šukavimams ir intrigoms, bet ašiai darbštumui ir energijai, to paties nekenčiamo kun. Kemėšio ir kitų atsidavusių Susivienijimui vyrų, ir tai tuo sykiu, kuomet "K-kas" buvo gavęs per nosį, buvo aptyles ir nebetrukėdė Susiv. augimo. Tušti tatau yra "K-ko" žodžiai apie kokią ten teisybę, kurią Pittsburgh'o provincijos kunigai norėjo paslėpti.

Keistas yra "K-ko" argumentavimo būdas, jei tą, ką jis pasakė savo rašinyje galima argumentais pavadinti. Visas raštelis yra pilnas priekaiščių ir tuščių žodžių... Kaip paprastai "K-kas" savo ginuose, ypač jei ginčijamos su katalikiškais laikraščiais, arba kunigais, tik moka giedoti apie artimo meilės stoką, neapykantą, melus ir išmislius, tikimomis silpnėjimą, žmonių klaidinimą, nesubrendimą, autoriteto mažėjimą, norint būti didesniais už patį vyskupą (iš kur čia tas vyskupas atsirado?) ir tt. Ištikro "K-kas" yra panašus ir tą vagi, kurs norėdamas išsprukti pats bėgdamas šaukia: "vyrai, laikykite vagi!" — kad tokiu būdu suklaidintų vejančius... Ar ne taip daro "K-kas"? Būbina apie tokius dalykus, kurių pats neturi ir visai nesupranta. Tylėti, nors "K-kas" niekus tauškia ir daro, tai bus artimo meilės ir pakanta, anot "Kataliko". Geriausias "K-kas" pasisakytų, kad *ignamus et ignorabimus* (nežinome ir nežinomsime) vietoje kitais primetinėti argumentų stoka... Baigdami visą reikalą su "K-ku", turime pridurti: Teisybė, kad "Katalikas" išsigando "D-ko", nes jojo pasirodymo nei nepaminėjo. Teisybė, kad "K-kas" darbuojasi su katalikų priekais, nes "Kataliko" vedėjas ir manadžerius yra Spaudos Draugijos prezidentu, kur kartu su cecilizmu ir laisvamanių tėvu daro neprielankias rezoliucijas parapijinėms

Pittsburgh'o prov. kunigai: S. J. Čepanoras, J. M. Vaisnoras, Ignas Abramaitis, J. Misius, M. J. Kazėnas, A. Jurgutis, J. F. Pikutis, J. J. Sutkaitis.

Šis - Tas

Viena bėda — "Naujie-noms" ne bėda, bet kuomet atstatyta trys Chicagos policijos kapitonai, "Naujie-noms" pasidavė net tris bėdos: Turbūt ir "Naujie-nų" Kapitono pypkė ir nelaimę pakliuvo?

"Kova" iškilmingai prisako socialistams nepasiduoti Tautos Tarybai ir kovoti iki paskutinio prieš... savo šešėlį.

"Amerikos Lietuva" padarė kaput... Amžiną atilsi...

Pražuvo "Amerikos Lietuva"! Ne klerikalų numerinta, ne cecilikų užmigdinta, bet gerio draugo "kataliko" i duobę įstumta. Jei galit, sugriauškite, o, Jurgio spurgai!

S. L. A. kalendorius katalikiškų laikraščių klerikalais išvadino. Aišku, kad mūsų laisvamanių ir 1916 metais rimto darbo nevarys, bet bepartviškas partijas tvėrs ir klerikalizmui ir kulnis žiūrės.

Jei mūsų pirmieji ir laisvamaniški "tautininkai" priparodys iki Kaledų, kad pas lietuvių randasi viena klerikaliska "dušėlė", visas savo skolas ir neapmokėtas bylas, kaip kaledinį prezentą, paaukosiu socialistų kankinių fondan.

"Santauka" visi prielankiai sutiko, bet apie taiką nei vienas neprabilo.

Vienybė, broliai ir lygybė — Amerikos lietuviams nepaprasta baisenybė.

Europos Belgija ir Serbija paliko be karalių, o Amerikos lietuvių socializmas be galvos. Nežino, dabar mūsų "draugučiai" nei kurion pūsėn palinkti.

Norėtų lietuviški "cecilikai" pagarbinti ir kaizerį ir sultoną, bet nei vokiečių nei turkų kalbos nepažįsta, lietuviškai gi tie viešpatiai nesupranta, tad ir visas darbas nueina up side down.

Geriausia Europos kariaujančios viešpatijos padarytų,

jei paklaustytų Bostono "Ateities" patarimų. Ką pasakė — kirvių nukirto. Nei nemėgink joms pertikrinti. Taip, kaip Vokietijos militarizmas.

Ir šiaip ir taip galvoju, bet niekaip negaliu įspėti, ar Hindenburgas Dvinską subombardavo, ar Dvinską Hindenburgą.

Laikraščiai rašo, jog visų Europos kariaujančių viešpatijų karaliai ir karės laukus iškeliavo, bet nieko nepasako ar tie karaliai priešakines ar užpakalines pozicijas užėmė.

"Keleivio" prasivardžiavimo leksikonas prasideda storkauliaus ir užsibaigia peizavimu. Taip bent atrodo "Keleivio" redakcijos pastabos!

Bostono "Ateitis" praneša, kad Chicagos Vyčius paskatino prie darbo pirmieji ir laisvamanių pajukos, asmenų teršimas ir netaktinumas. Kad pirmieji ir laisvamanių moka žmones teršti, apie tai niekas neabejojo, bet kad prie to prisipažįsta — tai naujiena. Patarčiaus Bostono jaunimui "pasiprovičiusius" "ateitininkus" prirašyti prie vietinės Vyčių Kuopos, gal visai pasitaisys.

Neronai... Hillstromai... Hilstromai... Rockefellerai... Rockefellerai... Neronai taip užinteresavo aidoblečius, kad, iš numirusių prisikėlęs pramonininkų organas, tik apie juos tekalba. Gal su jais a namų pjasaulij buvo susitikię kad taip numirusius pamėgo.

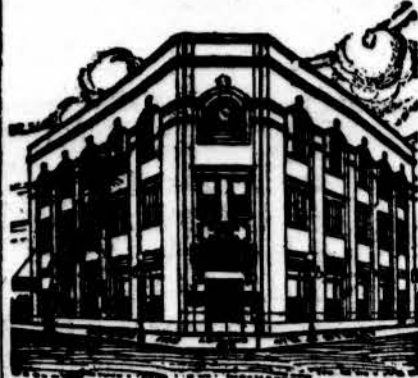
"Amerikos Lietuvis" pažymi, kad katalikai viešame lietuvių gyvenime užima pirmą vietą, o tautininkai su socialistais antrą. Jau kad "Amerikos Lietuvis" taip sako — tai šventa teisybė. Jis, kaip džentlemonas, prasimany-mų nedarys.

Po šimto pypkių! Laukiu, laukiu ir niekaip negaliu sulaukti, kuomet tie Bostono laikraščiai po visų polemikų pradės kepti bendrus lietuviš-

Mes Turimė

\$1.500.000.00

Paskolai pagerinimui nuosavybės Chicagoje
Jei Jus norite budavoti ar manote ingyti
nuosavybę ir Jums maža pinigų, atsikreipk
prie mūsų ir mes Jums pagelbėsime.

Peoples Stock Yards
STATE BANK

100 Ashland Ave. ir 47 gatvės

Seniausia, Didžiausia ir
Užtikimiausia BANKA

Vakaruose nuo Stock Yardų

kus ragaisius. Vyrūčiai, greičiau, nes malkos bereikalo kurenamos!

Kad tave kur vystykite žaibų ir pioriunai, "Saulė" savo promieniais "Draugą" mėgina nušviesti.

Lietuvių socializmas išpėrė "Motery ir socializmą" galės ramiai sau ant amžių užmigt. Tikrai dabar nebereikės kelti.

"Šliupas" atsidėkudamas per "Tėvynę", "Kataliko" menadžiariui už jo "retrospektų" ir "prospektų" ko- rektavimą, išvadino "Kataliką"... lizdu... Tai prie ko priveda bičiulystė su laisvamaniais? Tu jiems duonos su medum, o jie tau akmenius ir kuprą!

Šliupas, ir apie lietuvišką vienybę kalbėdamas, negali pasiliuosuoti nuo "romiškos" baimės.

Laisvamaniško jaunimo susivienijimas taip paaugo "Ateities" redakciją, kad net pusantro atsišaukimo pagaminė.

Jaunų lietuvių "cecilikų" lyga iš pirmos gimimo dienos susirgo raudonąja liga.

Burbulas.

Motery Sajungos Kuopas.

Per Pirmąją Moterų Sajungos Seimą tapo įvesta naujos reformos, kurios įvyks nuo Naujų Metų.

1. Lėšų Fondas, į kurį kiekvieną narė mokės po 25c. i metus. Taigi kuopų raštininkės siunčiant duokles i Centrą už sausio mėnesį atskyrimų prašysite i 25 c. nuo kiekvienos narės. Iš tų pinigų 6c. nuo kiekvienos narės eis i A. L. R. K. Federaciją, kaip jau nutarta ant Seimo.

2. Artinantis Naujienų Mėtam, norima padėti Moterų Sajungos pinigų i banką ant nuosimčių. Taigi, gerbiamieji, kurie pasižadėjote aukoti i Moterų Sajungos Laikraščio Fondą, būtų labai malonu, kad prisijustumėte Centro Išdėninkės vardu A. H. Nausiedienės, (917 W. 33rd st., Chicago, Ill.) o ji prišys pakvitatavoms.

M. L. Gurinskaitė,
Moterų Sajungos, Centro Raštininkė.

dų bei tonacijų muzikoje. Ant kiek yra spėjama, chorų giedojimas buvo vienu balsu (unisono), arba kartais oktavomis su orkiestra; šokėjai taip jau dalyvandavo.

RYMIEČIŲ MUZIKA.

Rymiečiai, būdami užimti tankiomis karėmis ir praplatinimu savo viešpatijos rubežų, nieko tuose laikuose nepasidėjo prie muzikos pakėlimo. Dainininkai ir instrumentalistai suplaukdavo i Rymą daugiausia iš kitų šalių, ypatingai iš Graikijos.

Rymiečiai labai mylėjo chorų giedojimus. Graikų muzika tankiausiai būdavo užpildoma jų vakaruose, nes savo lengvu stilium buvo geriau visiems suprantama. Yra pažymėtina, kad Juliaus Cezaro laikuose iškilmingame tautiškam apvaikščiavimo dalyvauta 12,000 dainininkų ir instrumentalistų.

Neronas, kuris tik pažemino daile savo netikusiais bandymais komponuoti, dainuoti ir grajyti, užlaikė prie dvaro 500 muzikantų del savo pasilinksminimų.

MUZIKA PAS KRIKŠČIONIS.

Krikščionybė labai daug prisidėjo prie pakėlimo ir praplatinimo dailės ir muzikos.

Pas krikščionis chorų muzika užėmė svarbią vietą, visuomet buvo ir yra didžiausiu papuošimu tikėjimiskų apeigų.

Ketvirtam šimtmečty Konstantinopolį pradėjo platintis Arionų sekta. Jiems buvo uždrausta namuose ar šiaip jau po bile pastogę laikyti pamaldas. Arionai, idant pataukus daugiau savo pusėn pasekėjų, pavar-tojo chorų muziką.

Sudarę chorą ir susirinkę i viešas miesto vietas, per ištisą naktį giedojo giesmes. Pramatydamas krikščionim paklydimo pavojų, šv. Krizistenas, pagelbint Eudokijos karalienės, surengė prieš Arionus vakarines procesijas, laike kurių bažnytiniai chorai giedojo. Nuo tų tai laikų prasideda įsikūrimas lavintų ir organizuotų chorų bažnyčioje.

314 metuose popiežius Silvestras, idant su-tvarkius geresnį bažnytinį giedojimą, įsteigė Ryme giedojimo mokyklą. Įsteigimas giedojimo mokyklos, buvo vienas iš praktinių pop. Silvestro darbų, nes tas davė pradžią ir po šiai dienai garsiam pasaulyje Sistino koplyčios chorui. Pav., laike karunavojimo Napoleono I Paryžiuje, 32 Sistino kopl. lavintų choristų savo giedojimu Notre Dame, padarė didesnę įspūdį, negu keletas šimtų narių choras, pri-tariant skaitlingai orkestrai.

Imdami pavyzdį iš Sistino koplyčios cho-ro ir po kitas šalis pradėjo tvarkytiesi ir or-ganizuotiesi bažnytiniai chorai.

Steigiamos giedojimo mokyklos, ypatingai prie vienuolynų, kame buvo lavinami giedoriai.

Daug pasidaravo muzikos dirvoje Milano vyskupas šv. Ambrozijus. Jis padidino Rymišką ritualą; patsai išvertė i lotynų kalbą daug puikių graikų giesmių. Rytų apeigų antifoninį giedojimą įvedė vakarų bažnyčiose.

Pop. Grigalius didysis, taip gi daug pasidaravo. Jisai įvedė i bažnytines apeigas vienbalsinį giedojimą, gregorijonišką vadinamą.

Gregorijoniškas giedojimas geriausiai tinka bažnytinėse apeigose, bet del atskančio išpildymo, reikalingi lavinti giedoriai.

Tarpe daugelio kitų del muzikos pasidaravusių dvasiškų yra paninėtinas Benediktinų vienuolis Huchald (9 šimt.). Jis pritaikęs daugbalsinį giedojimą.

Vienuolis Guido iš Arezzo's išrado rašymui gaidų sistemą, kuri ir iki šiam laikui yra vartojama. Taip - jaugi nustatė, taip vadinamą, *gammą*.

CHORAI VOKIETIJOJ.

Yra aišku, kad pas kultūriškai pakilus tautos ir muzika yra angsta išsivysčiusi. Vokietijoje organizuoti chorai buvo tikrai prie bažnyčių, katalikų bei karališkų koplyčių. Tie chorai dalyvau-davo bažnytinėse apeigose ir

svietiskose iškilmėse. Koncertų mažai arba visai nerengdavo.

Vokietijos moksleiviai pirmiausiai pradėjo interesuotiesi chorų muzika. Aštuonioliktame šimtmetyje Leipzige moksleivių draugija kas savaitę rinkdavosi, idant pasilavinus muziką ir dainavime. Jie tuojuo sutvėrė chorą diletantinį arba dailės mylėtojų. Tas choras užsiėmė tikrai koncertų rengimu. Savo rengimose vakaruose, jie išpildydavo klasiškus Haydno, Mozarto, Beethoveno ir kitų veikalus. Po koncertui sek-davo pasilinksminimai, šokiai ir vakarienė. Rengiant koncertus sujungtus su pasilinksminimu, jie permažai atkreipdavo atidos i artistiskąją koncerto vertę.

Del tų ir daugelio kitų priežasčių, kaiku-rie chorai ne ilgai tegyvavo. Draugijos, kurios atkreipė daugiau atidos i artistiskąjį koncerto išpildymą gyveno nesulyginamai ilgiau. Vėliau, kaikuoris iš tų draugijų, prama-čiusios reikalą, uždrandė laike savo koncertų pardavinėti valgius, gėrimus.

Pažymėtina, jog Vokietijoje chorų muziką žymiai remdavo inteligentija ir šiaip jau turtingesnieji piliečiai: ar tai savo dalyvavimu choruose ar tai pinigiska pašalpa, ar tai atsilankymais jų rengimuose vakaruose.

Vokietijoje daugiausiai pasidaravo pakėlime chorų muzikos žymus mylėtojas ir žinomas muzikas Karl Fasch.

1790 m. jisai apsigyveno Berlyne ir iš 12 prakilnios širdies jaunimo sudarė chorą. Tas nors mažas mylėtojų muzikos būrelis, bet daug nuveikė.

Jis labai energiskai ėmėsi už darbo. Vieną kartą žiemos metu jų neapsildytam praktikavimo rume buvo šalta. Mergaitės apsiavtuvais pridengė savo nušalusias kojas, kad tokiu būdu nesutrumpinti repetieijos ir datu-rėti iki galui.

Tasai choras ir davė pradžią šiandien visam pasaulyje garsiai mokyklai Sing akademijai. Tos įstaigos svarbiausia užduotimi buvo, idant išsilavinus muzikoje — dainavime. Jos nariai susirinkdavo ne delto, idant sma-

giai laiką praleisti, bet del to, kad atsiekti savo tikslo.

Skaitlius Sing akademijos narių žymiai augo, ir šiandien virš 600 nėra priimama.

Ta draugija yra svarbi tuomi, kad daug prisidėjo prie kultūriško žmonių pakėlimo. Ji davė progą išgirsti sunkiausius klasiškus veikalus, kaip Bacho passiją i šv. Motiejų ir kitų.

Nusižiūrint i tą draugiją ir po kitus miestus pradėjo organizuotiesi chorai ir šiandien nėra Vokietijoje miestelio ar sedžiaus, kame nebūtų lavintas choras.

ANGLIJOS CHORAI.

Anglija taip jaugi neatsilieka nuo kitų šalių chorų muzikoje. Tas kraštas yra žinomas, kaip šaltinis ir auklėtojas oratorių giedojimo. Tenai, kaip ir kitur, pirmiausiai pradėjo organizuotiesi chorai prie bažnyčių ir koplyčių. Retkarčiais tie chorai rengdavo koncertus. Ypatingai iškilmingais kas metą būdavo apvaikščiujama Anglijoje šv. Cecilijos diena.

Toje iškilmėje dalyvau-davo geriausi trijų miestų (Gloucester, Worcester ir Hereford) chorai, taip kad vėliaus tie apvaikščiujamai ir buvo praminti: "trijų chorų šventė".

Anglija yra žinoma, kaip auklėtoja augštesnio turinio chorų veikalu. Tenai bile kokioj šalies dalyj sukvieisti chorai be jokių bandymų ar net ir iš atminties gali sugiedoti geriausias oratorijas Handelio, Haydno, Mendelschono, Bacho ir kitų. Šiandien Anglijai niekas negali lygintiesi surengime iškilmingų tautos švenčių.

Tenai lengvai sutraukiama milžiniškas skaičius dainininkų ir su mažu prisirengimu išpildoma tokie veikalai, kaip Handelio "Messiah", kas kitose šalyse būtų tiesiog negalima.

(Gerb. p. A. Pocius mums žadėjo parūpinti daugiau straipsnių apie chorų muziką, ypač apie lietuvių muziką. Taigi straipsnį galima skaityti neužbaigtu. "Dr." Red.)

VIDURAMŽIŲ LIKUČIAI.

Easton, Md. apeliokės tūlas farmeris, Frank Marshall ir jo žmona, per 12 metų laiką savo dukterį, uždarę mažame kambaryje ir neleidę jai niekur iš to kambario išeiti, nei su nieku kalbėti. Ta nelaiminga mergaitė pakliuvo i tėvų kalėjimą turėdama 16 metų amžiaus, dabar - gi jai su-kako 28 metai.

To nežmoniško farmerio kam-mynai nieko nežinojo apie Marshallo paslaptį, taip gabiai jis mokėjo ją apsaugoti. Tik netikėtai vienas iš kaimynų sužinojo apie mergaitės likimą ir tuojuo pranešė policijai, kuri merginą paliausavo, gi tėvus patubdė kalėjimam.

Paliausota iš tėvų kalėjimo mergina pasirodė nebe-mokanti net kalbėti ir labai nusilpnėjusi protiskai. Daktarai rūpinasi dabar apie nelaimingos žiaurų tėvų ankų sveikatą. Tai kokių žmonių dar esama Amerikoje!

UŽDAVINYS.

1. Amerikos lietuvių tui pusketvirtos srovės, 7 centralines organizacijas, tris spaudos draugijas, eibes laikraščių, redakcijų, keliasdešimt mažų peštukų ir tylinęją plačiąją visuomenę — kaip iš to viso sudaryti Tautos Tarybą? R. K. B.

Waterburio, Conn. Kronika.

RACIŲNO JUDAMIEJI PAVEIKSLAI.

Lapkričio 21 ir 22 d. laukėsi mūsų mieste p. Raciūnas su lietuviškais krutomais paveikslais.

Žmonių pasižiūrėti tu paveikslų per abi dieni prisirukdavo daug, mat, kiekvienas norėjo pamatyti savo gimtinio krašto tą vietelę, kur jis augo ir praleido savo jaunias dienas.

Negaliu pasakyti, ar žmonių paveikslais pasitenkino, bet ne vieną girdėjau sakant: — Dievulėli, tu mano, kas tik to tamsaus žmogelio neišnaudoja. Visokiais būdais traukia iš kilsenės kvoterius. Niekio gero nematėme, o Raciūnui keli šimtai dolerių yra.

Tas tiesa, bet nereikėtų taip tų kvoterių gailėtis, nes buvo minėta, kad tula pelno dalis eis Lietuvos nuvargėlių sušelpimui. Kiek ištikrųjų bus paskirta, nieko nežinoma, bet manoma, kad p. Raciūnas paskirs gerą savo pelno dalį tuo karės nukentėjusiems lietuviams.

SV. JURGIO K. K. DR-JOS BALIUS.

Lapkričio 25 d. sv. Jurgio K. K. dr. ja surengė 48 Green gatvės salėje balių ir teatrą. „Aušros“ teatrališka draugija statė scenoje 3-jų veiksmų dramą „Pikta Dvasia“. Lošimas išėjo gana gerai, nors pats veiklas savaimi nėra per daug įspūdingas, bet geras veikalo atlikimas pilnai publiką patenkino.

Artistų pasižymėjimas. Tikrai artistiška savo rotes atliko šios ypatos: p. J. Kurauskas — Andrius, p. V. Alisuskas — Turtaglobis ir p. E. Giliūtė — Ona.

Kitiems artistams šokių tokių mažmožių truko prie gero rolių atlikimo, bet tai atleistina kaltė, ir reikia pasakyti, kad aplanai visi gerai savo pareigas išpildė.

Dainos. Turiu dar pažymėti, jog per lošimą dainavo „Aušros“ draugijos choras. Nors dar pirmą sykį choras pasirodė scenoje ir be vadovo, bet sudainavo puikiai. Jeigu „aušriečiai“ netingės lavintis ir toliaus dainavime, — tai trumpoj a-teityj pralenks visus kitus Waterburio choras.

— Bravo, aušriečiai! Dailės srityj apsimoka šiek tiek daugiau padirbėti, bile tik vaisy švima susilaukti.

Ačiū sv. Jurgio draugijai už surengimą tokio puikaus vakaro, o „aušriečiams“ už dainas.

Daugias tokių vakarų!

Jaunimo laikraščio platinimas.

Waterburio lietuviai ir jaunimo reikalams užjaučia. Štai, per sv. Jurgio dr-jos vakarą buvo platinamas „Vytis“. Neužmirštama čia ir kitų katalikiškų laikraščių. Katalikiška spauda Waterburyj suranda sau gerą dirvą. Dieve padėk! Platinkime, vyrai, prie kiekvienos progos savus, gerus katalikiškus laikraščius ir tikrai pamatysime, kaip žymiai pas mus pakils apšvieta.

BLAIVININKŲ 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 28 dieną Blaivininkų Susivienijimo 1-moji kuopa laikė susirinkimą. Dvasiškas vadovas, kun. P. Saurusaitis, pradėjo susirinkimą malda. Po to prasidėjo kuopos reikalų svarstymas. Buvo labai daug kalbėta a-

pie blaivybės reikalus, iškota būdų, kaip lietuvių tarpe su mažinti girtuoklystę. Išreikšta pageidavimas, kad blaivininkai gerai pavyzdžiais pasistengtų žmones pritraukti prie blaivybės; rengimu teatrų, vakarielių visus paskatinti prie darbo.

„Ant bedugnės krašto“ rengiama scenon.

Nutarta parengti tinkamą blaivybės idėjų skleidimui teatrą: žadama statyti scenoje veikalą „Ant bedugnės krašto“. Vienu žodžiu, Waterburio blaivininkai dirba kiek galėdami blaivybės idėjai ir, nežinint visokių kliūčių, persekiojimų, darbas, nors ir išpa lengva, visgi slenka pirmyn.

— Kovosime, — sakė blaivininkai, — pakol nelaimėsime. Pasisekimo!

Kuopa laimėjo daug naujų narių.

Šiame susirinkime prie blaivininkų kuopos prisirašė daug naujų narių, kurie bažnyčioje padarė prižadus daugiaus jokių svaigalų nebegerti. Kad jie tuos prižadus išpildys, apie tai ir abejojoti nereikia. Dabar blaivininkai, ingiję naujų spėkų, galės pasekmingiaus vartyti šventą blaivybės darbą.

ZODELIS MŪSŲ JAUNIMUI.

Kiek sykių man teko apsilankyti ant draugijų, ypač blaivininkų susirinkimų, pastebėjau vieną labai įstabų apsiširdiskimą.

Ateinu ant susirinkimo, žiūriu: — trisias, darbuojasi mūsų seneliai-žilgalveliai, kuriems po sunkaus kasdieninio darbo, geriaus pritikty pasisėti šventadienyj, arba apie amžinastį pamąstyti ir pasi-melsti sau bažnyčioj, bet, ne-jie tam neturi laiko: reik draugijų bėgama reikalai, jų gyvavimu rūpintis, ir t. t.

Ką-gi veikia mūsų jaunimas? Ant susirinkimų visai nesilanko, jei ateina, tai niekaip negali su seneliais susikalbėti.

— Jaunimas vyresniems nerūpi, — sako priauganti karta, tautos reikalai mūsų tėvukams svetimi.

Bet pažūrėkime, kaipgi jaunimu rūpinas pats jaunimas: — Juozas su Mare, Baltrus su Magde, Vincas su Katre vaikštinėja sau gatvėmis, svajoja apie visus ir viską, o geriaus pasakius apie nieką. Tai mūsų jaunimo amatas. Pirm negu kitus peikti, reikėtų patiems pasitaisyti.

Ar mažai mūsų jaunimo tarpe tokių apsiširdiskimų:

— Labą dieną, Antanai, — sveikina draugas savo pažįstamulį, eiva ant blaivininkų susirinkimo, juk turime daug svarbių reikalų aptarti.

— Gerai sakai, brolau, bet... bet, matai, negaliu šiandien. Turiu pas Nastutę nueiti, sutarėm mudu į teatrą nueiti, taigi matai, kad negaliu.

— Ateikite abu ant blaivi-

ninkų susirinkimo, — pataria draugas.

— Good bye, — skubinasi Antanas, mes geriau ant „muving pikėrių“.

Tai toks mūsų jaunimo darbas. Ar ne laikas, draugai, pagalvoti apie rimtesnį darbą.

S. L. A. APSKRICIO PRAKALBOS.

Lapkričio 28 dieną S. L. A. ketvirtasis apskritis surengė dideles prakalbas. Kalbėjo p. p. M. Vokietaitis, to apskrities organizatorius ir laisvamanių perėtojas, d-ras J. Šliupas.

p. M. Vokietaičio kalba.

Savo gana ilgoje kalboje M. Vokietaitis pateikė nemažai pagirų Šliupui, išskeldamas jį į padanges. Po to pradėjo aiškinti apie S. L. A. reikalus.

Nespejo ištarti kelių žodžių, kaip iš publikos pasigirdo balsas:

— Meluoji, meluoji!

Ir rėkavo ne koks ten katalikas „klerikalas“, bet stipriausias laisvamanių šulas, p. l., kurio dukters tuo tarpu ant estrados tupinėjo apie Šliupo barzdą.

Vokietaitis nustojo kalbėti; p. P. paaiškino, kad iš laisvamanių susivienijimo kuopų, tik vienam Waterburyj, del kokių ten neteisungu mokėsių išstojo 90 narių. Tuomi nesipirpatimas ir užsibaigė.

Šliupo žaibai ir perkūnai.

Ant estrados — Šliupas. Pirmiausia aiškina, kad susivienijimo mokestis padidinta, valdžiai reikalaujant, todėl negalima už tai kaltinti paties susivienijimo.

Toliaus Šliupas sakosi, kalbėsiąs apie labai svarbius reikalus, bet iš pat pradžios užsėdo ant nesvarbių laisvamaniams tikėjimo, kunigų ir bažnyčių ir, kaip pradės juos barmarduoti, tai net svetainėje sužibė.

Girėsi dar, kad daug dirba Lietuvai laisvės išgavimui, net keliolika žydų sinagogų ap-lankęs, ir su visais žymesniais rabiniais prisipaustų tautų reikalais tarėsis.

Prisiminė apie p. J. Gabri-kun. d-rą Maliauską, abiem nesigailėjo „gražių“ žodelių. Aplanai imant, gana puiki iš visos kalbos išėjo šliupiška košė.

Gaila p. Šliupo, bet matyti jis jau prie šios gaidynės žmonių neprisitaikys.

Jonas Jaunasis.

JAUNIMO DRAUGIJOS, JŲ VEIKIMAS IR JAUNIMO REIKALAI.

Ar ilgai dar lauksime?

Kas kart plačiau ir aiškiau pradėdama kalbėti, viens kitą raginti, kad vietos jaunuo-menė suorganizuoti platesniam ir pasekmingesniai veikimui. Susieis jaunuolių buris, tai,

kaip tik bematant, ir užveda kalbą apie jaunuo-menės dr-jas, ypač Lietuvos Vyčius“.

— Kodel, — sako, mažesnėse kolonijose lietuviai turi L. Vyčių kuopas, o waterburiečiai taip apsilėdę, kad apie tai nei girdėti nenori... Kodel taip? Gal už tai, kad yrą pas mus vietinės draugijos, atsa-kančiai jaunimo veikimui suorganizuotos, kurios atsa-ko L. Vyčiams? Anaipol, ne!

ŽIUPSNELIS ŽINIŲ APIE MŪSŲ JAUNIMO DRAUGIJAS.

„Aidas“.

Seniausioji iš jaunimo draugijų yra teatro „Aidas“ dr-jų, kuri įsikūrė 1907 m., balandžio 13 d. Per visą savo gyvavimo laiką „Aido“ nariai nuveikė ne mažai naudingų darbų, kaip scenos srytyje, taip ir labdarybei. Visi nariai, kurių yra apie trisdešimt, yra gana apsipratę su scena (randasi ir išnimimų) ir nemažai ją pakėlė vietinių lietuvių tarpe.

„Aido“ draugijos pamatas ir siekiai.

„Aido“ draugijos pamatai yra katalikiški, programos-gi visai siauruti. Nes „Aido“, konstitucijoje net pažymėta, kad daugiau narių negalima priimti, kaip tik trisdešimtis, abiejų lyčių ypatų!! Delko taip padaryta, sunku pasakyti. Inkurėjų tikslą vargiai sužinosi. Gal del tos priežasties „Aidas“ niekadės plačiai neveikė, ir neatsakė tam tikslui, kuriam jis buvo tveriamas.

Mažai veikimo ir gyvumo.

Esama ir kitokių priežasčių: truksta „aidiečiams“ pasišventimo; kaikurie iš jų, beveikdami paseno, paliso, jauniesniųjų — neprisileidžia, nes ir konstitucija tą užgina. Visas „Aido“ veikimas — tai kokio nors veikalo, vargais — negalais, atlošimas, gi apart to nieko daugiau Vasaros laiku nerengia „Aidas“ pikniukų, ekskursijų; ne traukia jaunuomenės prie veikimo, nes apsirubežiavęs siaurais įstatymais iki trisdešimties!

Jaunimas ieško progos dirbti.

Apie porą metų atgal atsirado daugel abiejų lyčių jaunuolių, kurie norėjo prigulėti prie „Aido“ bet... „aidiečių“ skaičius pilnas: „trisdešimtis“ — tai ir negalima buvo naujų priimti.

Nauja jaunimo draugija „Aušra“.

Norintieji veikti jaunimo dirvoje sutvėrė naują teatro draugiją „Aušrą“. „Aušriečiai“ apsirubežiavo naujų narių priėmimo iki penkių dešimtų abiejų lyčių ypatų. Kiek vėliaus tarp „Aido“ ir „Aušros“ iškilo įvairūs nesupratimai, pavydėjimai ir t. t. „Aušra“ ir-gi katalikiška draugija. Konstitucija paimta iš „Aido“ su mažomis atmainomis.

„Varpas“.

Yra čia dar ir trečia teatro draugija — „Varpas“, kurią visi bando vadinti „pirm-eiška“, bet visai neteisingai, nes „Varpas“ susideda iš tos pačios katalikiškos jaunuo-menės.

Kas sudaro jaunimo dr-jas.

Dabar gal bus indomu skaitančiai visuomenei sužinoti, kas per žmonės priklauso prie šių trijų Waterbury'o Jaunuo-menės dr-jelių. „Aido“ vaiki-nai veik visi, išskyrus vieną ar du, čia gimę ir auge; merginos, kurių yra apie dešimtis, visos Amerikoj išaugusios.

„Aušra“, daugiau turinti narių, beveik iš-ateivių suside-da; merginų čia gimusių yra 4-5, kitos visos ateivės.

„Varpas“ grynai susidaro

iš jaunimo atvykusio iš Lietuvos. Prie visų trijų jaunimo dr-jų priklauso apie šimtą ypatų; čia giminių abiejų lyčių lietuvių yra apie 25 nuošimčius.

JAUNIMO ORANIZACIJA AR DRAUGIJĖLĖS.

Jaunimo bendri reikalai.

Mažai, labai mažai iš tokio lietuvių skaitliaus prigulima prie jaunimo draugijelių. Juk vienoje sv. Juozapo par. mokykloje mokinasi apie 750 lietuvių vaikelių... Jaunimo gi yra begalės, bet jis iškrikęs, neorganizuotas skęsta amerikoni-ko bangose, prigulėdamas prie įvairių amerikoniš-ky dr-jų ir išsizada lietuvis-tės. Čia gimusio jaunimo dabartinės dr-lės „Aidas“, „Aušra“, „Varpas“ iš prie-žasties siauro programo, už-gandinti negali. Netikusi tų draugijų vidutinė tvarka jau-nimo nepatraukia. Mums reikia L. Vyčių organizacijos kuopos su visais teatrališkais, atletiškais, base-ballininkų ir kitais skyriais. Ten turėtų sutilpti visi: ir „aidiečiai“ ir „aušriečiai“ ir „varpiečiai“ ir visi kiti. Pagalvokite apie tai tų draugijelių vedėjai. Ar-gi tai praktiška aprube-žuoti draugijų „trisdešimti-mis“ arba „penkiasdešimti-mis“ narių. Visai ne! Mes turime būtinai padaryti, kad Waterburyje būtų viena jaunuo-menės draugija, didžiausios jaunimo organizacijos L. Vyčių kuopa, kuri sutrauktų po savo globa visas kitas nuo seniau gyvuojančias čia jaunimo dr-jėles. Ne dešimtimis waterburiečiams draugijų nari-us skaityti, bet šimtais!

Dirva plati, tik darbo reikia.

Medžiagos veikimui yra iki valiai, tik ją reikia suderinti, sutvarkyti. Neturėtų būti pas mus vietos tokiems išsi-tarimams: — vietinis klebonas Lietuvos Vyčiams nepirata... Vargonininkas, gird, jiems priešingas, na, ži-noma, priskaitoma dar ir dau-giau nebūtiniekių. Vienok visi tie užmetimai — intarimai pa-eina ne nuo klebono ir yargo-nininko, bet nuo kai-kurių dabartinį jaunimo draugijų vadų. Skelbiama nebūtos ir negirdėtos daiktus. Pavyz-džiui: vieną kartą teko man būti liudininku ginčų, kur bu-vo kalbama apie L. Vyčių obalsius. Tulas „aidietis“ iš-kilmingai tuomet pranešė, jog jam draugas p. N. N. sakęs, kad L. Vyčių obalsiu yra „Kryžius ir degtinės bonka“.

Užklausta jo kur tas buvo rašyta, — atsakė, kad „Kelei-vyje“... Tai matote, kur ieš-koma Lietuvos Vyčių idealų.

Jaunime, i darbą.

Nebeužtvenksi upės bėgimo, Norints sau eitų pamažu, — sako Maironis. Tad ir mes, Waterburio Jaunimas, pasir-pinkime Lietuvai Tėvynei pa-daryti dovaną Naujų Metų atminčiai, inkurdami L. Vyčių kuopą. Blogų norų visur su-rasi, žmonių visokių esama, bet mes stokime drąsiai į darbą, ir kovokime su piktū.

Už tad, i darbą!

Ei, Vyčiai, gyvenam Tautai ir Bažnyčiai.

Netolitas

DETROIT, MICH.

Klaidos atitaisymas.

Tilpusioj praeitame „Drau-go“ num. žinutėj iš Detroit, Mich., įsiskverbė gan nema-loni klaida, aukotojų surašė. Praleista vardas Jono Stat-kevičiaus, kuris aukojė T. F. 5 dol., taip-gi kun. K. Skryp-ka aukojė ne 2 dol., bet 5 dol.

Atsipašadydami už nemalo-nių klaidą, šiūmi ją atitaiso-me.

„Draugo“ Red.

Tautos Fondo Reikalai.

TAUTOS FONDO KASININKO ATSKAITA IŠ INPLAUKŲ IR ISMOKESNIŲ TAUT OS FONDO REIKALAIS.

Spalio 22-rą 1915 m. Balansas \$ 27,022.41

Spalio 30-tą, 1915 m.

Gauta nuo J. Ignatavičiaus, aukas surinktas 61 kp. S. L. R. K. A. Ducey, Pa. \$ 8.61

Lapkričio 6, 1915.

„ A. Rupecko..... Henry, W. Va. 2.00

„ V. J. Olechnavičiaus, aukas iš Lowell, Mass. 10.63

„ J. Krotkaus, aukas sur. krikštynose, Chicago, Ill. 10.00

„ Kun. A. Tamoliuno, aukas iš Kansas City, Kan. 7.25

„ P. lės M. Pangoniutės, aukas surinktas, laike Pirmos Tautiškos Dienos Mahanoy City, Pa. 181.30

„ Kun. J. Olechnavičiaus, aukas surinktas laike „Tag Day“, spalio 9-tą, 1915 Lowell, Mass. 247.02

„ Kun. J. Halaburdos, aukas iš Cleveland, Ohio. 450.00

„ V. Stanevičiaus, aukas surinktas Lietuvių Die-noje McKees Rocks, Pa. 206.59

„ A. Ciginsko, aukas surinktas Worcester, Mass. 65.56

„ A. Ciginsko, aukas surinktas Worcester, Mass. 15.58

„ P. Madeikio, aukas iš Meriden, Conn. 31.20

„ I. Kniulio, aukas sv. Antano dr., Ansonia, Conn. 79.60

„ E. Nausiedienės, aukas A. L. R. K. M. S. 4kp. Chicago, Ill. 7.92

„ Kun. H. Vaičiūno, aukas p-lių H. Mozuriukės, J. Mozuriukės ir U. Vaišvilutės 3.00

Viso inplaukė į Tautos Fondą nuo spalio 22 ligi lapkri-čio 6-tai, 1915 m. 1,328.66

Darant šią atskaitą gauta nuo p. M. Abraščinsko aukas su-rinktas Brockton, Mass. p. Šimkaus prakalbose 213.40

TAUTOS FONDO ŽENKLELIŲ INPLAUKOS.

J. Raugevičius, 7.38

Viso ligi lapkričio, 6-tai 1915 m. inplaukė į Tautos Fon-dą — aukų, Tautos Fondo ženklelių ir iš p. Šimkaus prakalbų. \$ 28,572.30

ISPLAUKOS TAUTOS FONDO, LIETUVIŲ INFORMACIJOS BIURO IR TAUTOS TARYBOS REIKALAIS.

Seniau minėti išmokėsiai Tautos Fondo ir Tautos Fondo ženklelių reikalais priskaitant išsiųstuosius L. D. N. Ka-rės nuk. šelpti 41,451 rb. \$15,977.14

Rugpjūčio 18-tą 1915 „Draugas“ Pub. Co. už spau-dos darbus Liet. Informacijos Biuro reikalais. 199.19

Spalio 23-čia, 1915, Tautos Tarybos reikalais 357.36

Viso išmokėsnių ligi 6-tai lapkričio, 1915 m. \$16,433.79

Balansas Tautos Fondo 12,038.61

Viso \$ 28,572.30

B. VAISNORAS,

Tautos Fondo Kasininkas.

DRAUGYSČIŲ DOMAI.

Kiekvienas skaitantis žino kokią rolę lošia mūsų gyvenime geras laikraštis. Kurie laikraštį skaitome, ir suprantame ką skaitome, tų priderystė yra aiškinti ir raginti kitus skaityti. Praktiškiausias būdas prie pratimo gerų laikraščių skaitymo ir skleidimo apšviatos — tai patarimas draugystės pasiskirti gerą laikraštį sau už organą. Tą kiekvienas daugiaus matantis su-prantame. Todel „DRAUGAS“, geisdamas skleisti tik-rąją apšvietą tarpe savo brolių lietuvių-katalikų, už-kviečia visas draugijas i tai atkreipti domą ir apsiima lietuvių draugijoms būti organu. Kada visi draugijo-nariai „DRAUGĄ“ nutaria imti, draugijos valdybos adresai, susirinkimų vieta ir laikas, baliai ir piknikai bus „DRAUGE“ garsinami dykai. Tokiu būdu drau-gijų nariams „DRAUGAS“ bus siunčiamas tik už \$1.00 visą metą. Mažoms draugijėlėms, arba kurių nevi-si nariai sutinka organą imti, suteikiame specijale-sąlygas ant užklauso.

Draugijos viršininkui paprašius ir pranešus iš lai-ko, mes mielai sutinkame susirinkimam pristatyti vi-siems nariams po vieną egz. „DRAUGO“ del peržiūrė-jimo dykai. Naudokitės iš progos ir skleiskite apšvie-tą, platindami dorą katalikišką laikraštį.

„DRAUGO“ Administracija.

TIK KĄ APLAIKĖME SIUNTINĮ TILŽEJE SPAUZDIN-TŲ KNYGŲ.

Užisakant reikalaukite pažymint numerį ir knygos vardą: No. 1192. Lietuvos Gaspadinė arba pamokinimai kaip pri-gulindai suvartoti Dievo dovaną. Parašė Žmona. Tre-čias spauzdinimas 80 pusl. \$23

No. 560. Laisvos Valandos. Eilės. Parašė Vincas Kapsas (Dr. V. Kudirka) 15

No. 1120. Naujas Būdas Išmokyti Rašyti. Vadovėlis norin-tiems išmokyti rašyti be mokytojaus. Su paveikslais

No. 1121. Naujas Elementorius. Vaikams Dovanėle. Parašė A—iš — B. Ketvirtas išleidimas 10

No. 1127. Vaikų Draugas. Mokykloms vadovėlis. Su paveik-slais. 15

No. 530. Dainos Sutaikytos Ant Keturių Balsų. Surinko Leo-nas Ereminas. Čia tilpsta 67 dainos su gaidomis: 31 maištytiems balsams, 36 vyriškiems balsams, 82 pusl. Apdaryta \$1.00

No. 548. Kanklės. Lietuviškos Dainos 4 Balsams (vyriš-kiems) Sutaikytos. Parupino Dr. V. Kudirka. Čia telpa sekančios dainos: Sėjau Rutą; Močiutė Mano; Ant Kalno Karklai Siubavo; Sėriau Žirgelį; Ant Kalno Malunėlis; Ko Liudi, Putinėli; Oi, Eisi-m; Kur Upelis Teko; Ganau Avelės; Greičiau; Žirgelį, Loja Šunės; Ei, mergelė, kur buvai, Ei, toli; Kol Jaunas Nevėdęs; Juodas Danguos Debe-sys; Linksma Pavasario Daina; Bernytis į Karą Jojo; — viso 18 dailių dainelių 23

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46th st., CHICAGO, ILL.

Sv. Juozapo par. choras, Waterbury, Conn.

Pirma negu pirkšite
Kalėdoms Dovanas

Ateikit ir peržiūrėkit mūsų
diemantų, 14 K. laikrodėlių
ir žiedų setus; taipgi si-
dabro dalykus ir laikro-
džius.

Pinigai gražiname, jeigu
esate nepatenkinti.

S. A. Iglowitz
4641 So. Ashland Ave.
Tėmyk numerį!

Chicagoje.

KUN. A. MALIAUSKIS
CHICAGOJE.

Nuo praėjusios savaitės utarmino, kun. A. Maliauskis, neseniai iš Lietuvos atkeliavęs, apskaičiavo žmonių lietuvių vargus. Kalba įspūdingai, vaizdingai nupiešdamas lietuvių - pabėgėlių vargus. Žmonių prakalboms susirenka visuomet pilnos svetainės. Matyt, visiems žingeidai žinoti, kaip dabar dalykai Lietuvoje stovi, kaip mūsų tautiečiams karės metu klostosi.

Per pirmus kelius vakarus aukos buvo renkamos „Vilčių“ palaikymui. Po to, susitarus su Tautos Fondo valdyba, aukos dabar renkama Tautos Fondui. Kadangi žmonės nukentėjusių nuo karės reikalus labai atjaučia, tai ir aukų Tautos Fondui daugiau surenkama.

LABDARINGOSIOS DRAUGIJOS VAKARAS.

Seredyje, lapkričio 25 d. Dievo Apveizdos salėje atbuvo Labdaringosios draugijos 4 kuopos vakaras su išlaimėjimais ir kitais įvairumais. Pirmiausiai kun. A. Baltutis trumpai paaiškino draugijos ir vakaro tikslą. Paskui gana jausmingai padėkavo A. Freitkaitė, toliau miksiai paskambino ant piano p-lė D. G. Šulkeitė; puikiai padainavo duetą pp. A. Berekaitė ir Venekaitė. Gražiai ir sutartinai padainavo keletą dainų Vyčių I kuopos choras, o ypač atsižymėjo J. Balsis, kaip solistas. Ant užbaigimo dr. A. K. Rutkauskas plačiai paaiškino draugijos tikslą ir neatbūtiną kiekvieno susipratęsio lietuvių priglūdimą prie jos. Po programai linksmi žaistair šokta.

Daugiausia serijų išpardavė J. Čepanaitis, nes net už 30 dolerių, už ką jam nuo draugijos priguli labai ačiū.

Draugija laimėjo iš to vakaro \$177.73.

Pirmininkaujant p. A. Bruožui viršminėta kuopa gerai gyvuoja.

DR-STĖS NEKALTO PRASIDĖJIMO ŠV. MARIJOS PANOS VEIKIMAS.

Nedėlio, gruodžio 5 d., dr. Stė Nekalto Prasi. Šv. M. P. laikė savo metinį susirinkimą. Tarp kitų svarbių dalykų nutarta, kad prisitartinus dr. Jos vardo šventę atlikti išpažintį ir paminėjimui tos šventės buvo paaukota \$6.00 del gėlių papuošimui bažnyčios. Buvo duotas inėsimas del aukojimo į moterų Kalėdinį fondą ir šį sykį, kaip visuomet, narės geram tikslui pritarė ir vienbalsiai nutarė paaukoti \$25.00 iš dr. Jos izdo.

Būnant metiniam susirinkimui, sekė rinkimas 1916 metams naujos valdybos. Likosi išrinktos sekančios: pirm. — A. Valančiūnaitė, vice-pirm. — P. Leonaitė, prot. rašt. — Miknūtė, fin. rašt. — S. Jovaišaitė, izdininkė — E. Kliorintė.

Si draugija, tai jaunuomenės draugija, į kurią spiečiasi augusios mergaitės. Jų tikslas darbuotis del tautos ir bažnyčios labo. Prisidėjo visuomet prie viešų aukų rinkimo „Tag Day“. Aukų vakaro uždarbį Tautos Fondui. Prie kitų dalykų yra daug prisidėjus darbu ir aukomis. Tas jaunimas, kuris dirba tautai ir bažnyčiai, yra certas paramos ir pagyrimo.

Marytė.

JAUNŲ LIETUVOS VYČIŲ KUOPA.

Šv. Jurgio par., kaip sakoma, „ant Bridgeporto“, už praėjusios savaitės prie L. Vyčių 16 kuopos susitvėrė jaunųjų L. Vyčių ne kuopelė, bet didelė kuopa.

Pirmas jaunųjų L. Vyčių įsteigiamasis susirinkimas įvyko „Padėkavonės“ dienoje, 25 d. lapkričio. Po triukšmingų svarstymų, visų jaunųjų buvo nuspręstos mokestys: 5 centai įstojimo ir 2 centai į mėnesį. Taip vienbalsiai nusprendus, prie naujos kuopos išsyk prisirašė 43 nariai. Po to buvo, su nemažesniu gyvumu, išrinkta valdyba, susidedanti iš pačių jaunuolių. Bet kasos globėjų skaičių inėjo iš suaugusiųjų, taip pat į žaistų ir abelnei tvarkos vedėjus tapo išrinkta iš subrendusiųjų tarpo.

Susirinkimai buvo nutarta laikyti kas ketvergas, šv. Jurgio parap. salėje. Jau laikant antrą susirinkimą, prisirašė vėl nemažas vaikų skaičius, taip kad dabartiniu laiku jaunoji kuopa priskaito į 60 narių. Tai žinoma pradžiai. Su laiku kuopa, tikimos, išaugs į kelių šimtų draugiją. Nariais priimama nuo 8 iki 16 metų lietuvių vaikai ir mergaitės.

Kuopos tikslas yra pratinti iš mažens jaunuosius prie veikimo draugijoje, lavinti lietuviškoje dvasioje, pratinti prie padorių žaistų ir gražaus apsiėjimo. Ateityje manoma įvesti mankštinius, gimnastikos skyrių, rengti teatrų, o pavasariui ir vasarai atėjus rengti ekskursijas, išvažiavimus. Svarbą ir naudingumą tokios vaikų draugijėlės visiems suprantami. Taigi tėvų priedermė yra siūsti ir raginti savus vaikus prie tos draugijos prisidėti.

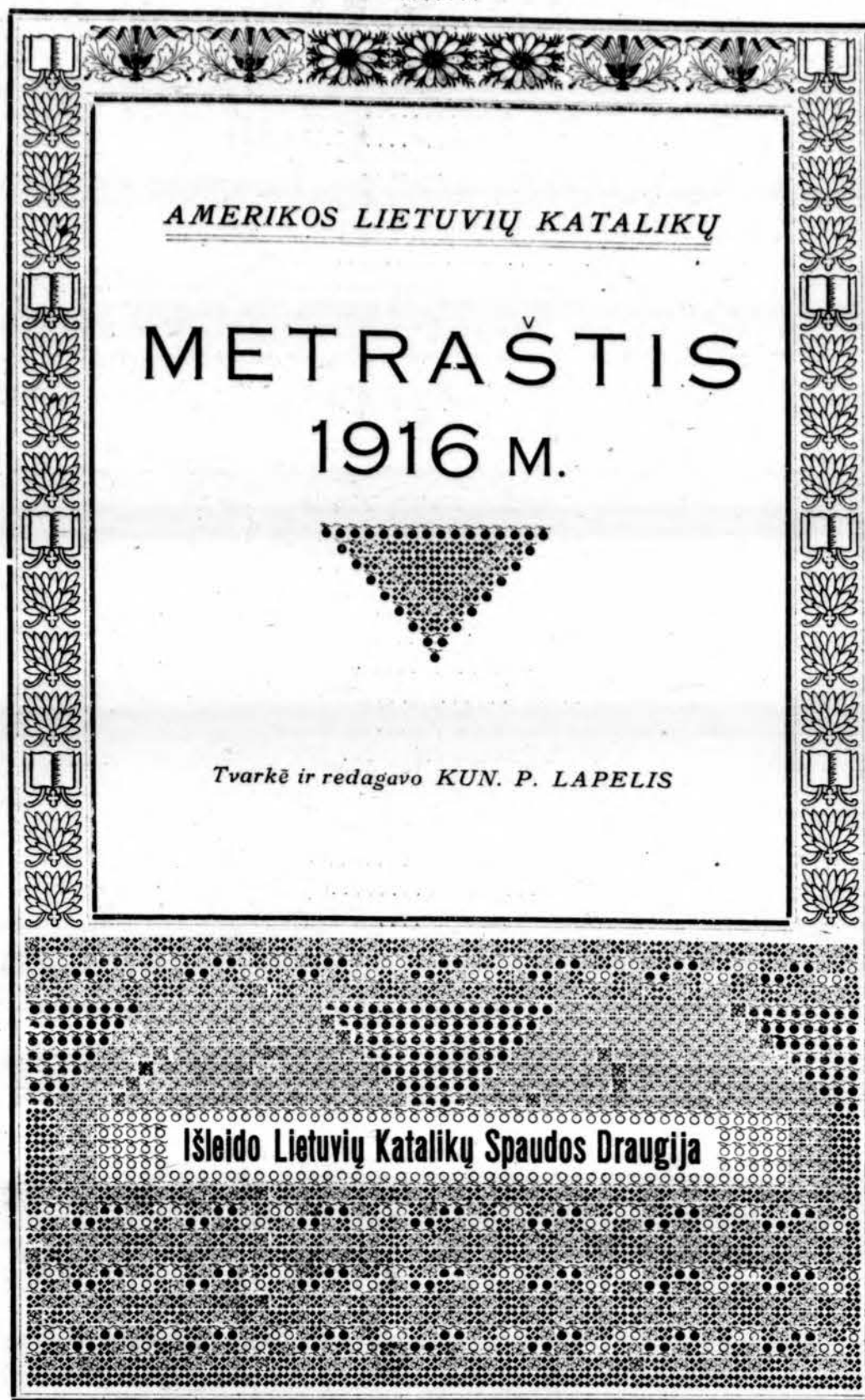
Jaunųjų kuopą prižiūri ir tvarko kun. H. Vaičiūnas ir keletas narių iš 16 L. Vyčių kuopos.

CHICAGOS IR APIELINKĖS LIETUVOS VYČIŲ DOMAI.

Ateinančioj subatoj, 7:30 val. vakare, šv. Jurgio par. salėje, prašoma susirinkti visų L. Vyčių organizacijos narių. Kun. Dr. A. Maliauskis sakys prakalbą specialiai del Amerikos jaunimo, Lietuvos Vyčių. Kuopos, per savo susirinkimus, lai paragina visus narius atsilankyti. Vyčiai, nepamirškite subatos vakaro!

“Draugo” KNYGYNE

Jau galima gauti

Tvarkė ir redagavo KUN. P. LAPELIS

Nors vertas \$5.00 bet greitai imant

Kainuoja tiktai 75 c.

Graziais apdara \$1.20

Reikalaudami adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

Chicago, Ill.

Remkite Biznierių

Kurie Garsinasi

“DRAUGE”

Kuomet telefonuojate, Jus sutaupinate

— rašymo iškašius — aapskaitliuojamus nuo šesių iki trisdešimt centų už laiską pas vidutinę biznio įstaigą.

— diktavimo keblumus.

— dvidešimt keturias valandas laukiant atsakymo kraisa. Telefonas atneša greitą atsakymą.

Laikyk Jusų rašymo lenta neužversta.

Dažniausia reikalinga keletas dienų užbaigimui dalyko per korespondencijas. Telefonu tai gali būti atlikta į kelias minutes ir būtų užbaigtu dalyku.

Chicago Telephone Company.
Bell Telephone Building
Official 100

NEUŽSILAIKYMAS IR LIGA.

Sena medikališka knyga sako: „Liga paeina iš piktumo, nes tas perskadija prigulintį organizmo maitinimą“. Mes visada patariam kad reik užlaikyti pilvą, gerai ir gydant kiekieną ligą kognėčiausia, nepaisant ant to, iš ko paeina. Tokiam atsitikime turime remtis ant Triner's Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, kuris yra žinomas visame pasaulyje, kaip geriausias ant palitūsavimo. Jis yra padarytas iš raudono vynu ir iš medikališkų žolių. Kada tik nusijausi negerai, tai imk šį vaistą. Geras vartoti kada žmogus neturi apetito, kada jaučiasi negerai po valgiu, kada turi užkimimą, skaudėjimą pilvo nervingumą ir jaučias silpnas. Prekė \$1.00. Pas aptiekorius. Jos. Triner, Išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago.

Kad prašalinti greitai skaudėjimą arba trukį mes rekomenduojame Trinerio Linimentą. Jis greitai apgalės centrą skaudėjimo ir jį prašalins. Prekė: 25, ir 50c. per pačią 35c. ir 60.

TAIKOS LAIKU.

Puikus paveikslas gamtos turtų ir gausumo taikos laiku, piešiantis žemės produktų atgabenimą sausžemiu ir vandenių į pasaulio turgavietes ir piešiantis gyvenimo linksmybės, yra produktas Trinerio Kalendoriuje už 1916 metus. Jeigu jus norite turėti vieną kopiją, tai pasiųskite paštą 10c. antrašū: Mrs. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Advt.

DIDELĖS PRAKALBOS.

S. L. R. K. A. 85-ta kuopa Chicago, Ill., rengia dides prakalbas, kurios bus nedėlioje 12 d. Gruodžio, šv. Kryžiaus parapijos didžiojoje svetainėje. Prasidės 7 val. vakare, įžanga visiems liuosa. Bus geri kalbėtojai. Dabar yra liuosas laikas nuo balių, šokių ir kitokių pasilinksminimų todėl kviečiame visus susirinkti koskaitlingiausiai, kur galėsite išgirsti daug naudingų dalykų ir laiką maloniai praleisti. Todel pasinaudokite progą.

\$5 kp. Valdyba.

200 STAMPŲ DYKAI SU KIEKVIENU \$5.00 PIRKIMU IKI KALĖDŲ ar
DYKAI 5 Yardai materijolo dresems su \$5.00 pirkinium ar daugiau

Dubeltavos
Štampos kiekvieną
dieną iki Kalėdų.

Po Subatos
Krautuvė bus
atdara kas vakaras
iki Kalėdų

Del Kalėdų Pirk Viską čia.

Užtektinai prekių pasirinkimui už tikras kainas ir užtektinai lietuvių pardavėjų del jūsų patarnavomi

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE,
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

Taupyk musų
štampos -- 1000
yra vertės už \$3.50
prekese. Jus pasirenkat, kas jums patinka.

Esame specialistai
vyrų ir moterų
drabužiuose, apsiaustuose ir siutuose.